

310284 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది మంగళవారము

No. 98

నరపుటము ౯

చుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రావణ మాస శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౯౮

ముఖ్య గవనింపు (2942)

శ్రమక పద్దు.

కాపి బిల్లులు

కష్టపడ వాడు

యోగ్యతాపత్రములు

(5) మొదట నువ్వొగించునట్టివా రందరికిని బెనారస్ పిటిలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫాస్ఫా డ్రాప్ ఔషధము ఒక వరము కంటిది. నా మొదట సుబంధమైనట్టి వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనది. రంగూన్ 80-6-19

పాలు చక్కెర కాఫీపాడితో అవసరము లేదు. ఒక కప్ వేడి నీళ్లలో ఒక బిల్ల కరిగించిన తుభమైన కాఫీ త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. ఆఫీస్ లకు, ట్రావిలింగు తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. 2.5 పాక పరిశీలించిన త తేలునును. విజుల్లు కావలెను. 24 బిల్లుల ప్యాకె రూ 1-4-0. పోస్టేజీ కేసు (207) సత్యాగ్రహ పోర్టు, నెల్లూరు.

మొదటిరకం సవరం బంగారుచే తయారు కాబడిన

నవనాగరికపు కలకముల చేతి గొలుసులు, రాబాకలి, పాస్పి, నైకిల్, దమయంతి, పట్టెల పన్నీరు, సబంతల, కొత్త మోహనా, చందరబాంబు, ఇంకా యితరమాదిరి గాజులు, కానులదండలు, ఉంగరములు, వంటిలు, వాగవత్తులు, గడియారగొలుసులు తయారుయి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తయారు చేసినవాటిని అర్ధరమీద సకాలమున పొందవచ్చును. లుక్క ప్రికరముగా లేసంతట వాసు తీసుకొని వేరే తయారుచేసి యివ్వగలము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అండు కంపెనీ, నగల వర్తకులు, 649 చెనాబాబుగోడ్డు, మద్రాసు.

అయ్యుర్యేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కే. ఏ. సి. వారి (14)

శ్రీరవధకని

ఈ దివ్యామృతము తల్లులకు పాలన వృద్ధి కేసి కుటుంబానికి కలిగియుండు. పిల్లలకు నుంచేని పన్నుము లేని యదిగల సహాయము. వారి వ్యవస్థిత్వము బుద్ధితో పనిలేదు పిల్లలు, తల్లిలును నుభవపడుదురు. బుహిను లకు పిల్లలకేల్పిన జబ్బులను పోయి జేసాభిష్టి కలగును. కల బుద్ధి 1-కి 1-0-0 (8847) వి. పి. పో కంపెనీ రూ 2. మాచిర్తి ను, పరిశోధనకు అయ్యుర్యేదభూషణము చిహ్నము అయ్యుర్యేదనియును, బెజవాడ.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్)

తేలుకుట్టిన తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక తాళ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. కల పాకెట్టు రూ. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్టు కొను వారికి పోస్టేజీ ఇనాం. 1 దబ్బా ప్యాకెట్టు 5-0-0. పోస్టేజీ ఇనాం.

చిరునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ, 5) నెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మద్రాసు

(8081) "కత్తికట్టలు"

కత్తికట్టి గల్లి గజము పొడుగు ౫.౦౦. పొడవు 1-కి రూ 4-3-0. వజ్రము కొనువారికి చివటి ఉచితము. పోస్టేజీభర్యలు వేరే కలయువారు అర్హులతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. మొకతేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. చెద్రాపురం (గోదావరిజిల్లా) తెల్లిగ్రాఫిక్ ఆర్టెసు: "ఇంద్ర నీను" చెద్రాపురం

మార్గోన బ్బు

వేప చెట్టులోనుండు మంచి కైద్యగుణములు యందులో గలవు. చర్మరొగ మున్నట్టికిని ఇది చాలామంచిది దీనిని వాడుటచే ఎట్టి చర్మవ్యాధియు రాదు. వేపనూనెనుండి తయారు చేయబడినది ముతీకిని పూర్తిగా పోగొట్టును కార్పారిక్, ఇతరవాసన నబ్బులకంటె ఇది మంచి గుణమిచ్చును. ఇందులోను మంచి నువాసనగలదు. ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగినది. 3 బిల్లులకుల పెట్టె 1-కి రూ 0-12-0

ఇందులో జంతువుల క్రొవ్వు కలియుటలేదు. హిందూ దేశమందు హిందువులచేతయారు చేయబడుచున్నది.

THE CALCUTTA CHEMICAL COMPANY LTD. FACTORY BALLYGUNGE, CALCUTTA.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) ఫ్యాక్టరీ, బల్లిగంజి కలకత్తా.

ఈ క్రింది వాగదారుల యొద్దకూడ కొరకును!

- (1) మెసర్సు శ్రీ కృష్ణకృష్ణబ్రదర్సు, 323 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు. (2) మిస్టర్, టి. ఎన్. రావు 19, డబ్ల్యూ. ఏ టెంపిల్ గోడ్డు బసవన గుడిపోస్టు, బెంగుళూరుసిటీ. (3) మెసర్సు, పి. సర్వేశ్వరరావు, అండుసర్సు రాజమండ్రి. (మం)

బొగ్గుపులుసు వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధముల యున ఏరేటెడ్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది.

చెన్నపురి గవర్నమెంటు కెమికల్ ఎక్సామినర్ వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము పొందబడినది.

సోడావాటర్ మిషనులు

ప్యారి అండు కంపెనీవారిక సబ్ కంట్రాక్టరులు లేరు గాన వలయువారు క్రింద కనపరచిన విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్న యెడల ఆర్డర్లు సప్లయచేయబడును.

ప్యారి అండ్ కంపెనీ, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,

ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నెల్లికుప్పం.

(దక్షిణ ఆంధ్రాకు జిల్లా)

సిద్ధమకరధ్వజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదౌషధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చి కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. నై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా ముచే తయారుచేయబడియున్నది.

శ్రీ॥ వైష్ణవసారవహో నక వాచిద్విపద్యతే । మేధాయః కాంతిజననః కామోద్దిపకన్యచాకౌ॥ బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినన్నియు. హెచ్చు ధాతువుప్రీతి కే కామోద్దిపనము గలిగించును. అతిమూర్తియు, తీయ, సుఖకోగములు, మొదలగు ధాతుతీయకరములకు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. కల 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

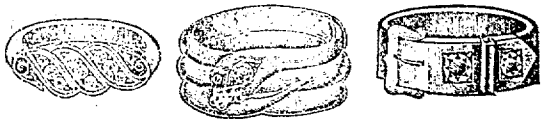
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హాన్ కోడ్డు మాంటుగోడు, మద్రాసు.

నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన కాశ్రియౌషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఉంగరములు



వివాహసమయములందు, వాటకములందు, ఇతర శుభ కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు లభింపజేయుటకు బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములు చేర్చి కట్టుబడిన ఉంగరములు, క్లాస్, ఆర్ట్, సీలు, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి నగలు తయారుచేయుచు ఉప్పునమున సిద్ధముగానున్నవి తృప్తికరముగా లేవు. వాపసు తీసికొని వైకమిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ,
18/283, చైవాబాదు, మద్రాసు.
(191)

అగత లోహము

రు 116 లు బహుమానము

తయ, దగ్గు, ఒరుపు, ఉబ్బునము, మొదలగు క్లేష్ట వ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల కోజులకు ఎటువంటి తయరూగ మైనను పూర్తిగా నివారణయగును. దీనికి పద్మములేదు, వారుకోజులలోనే చాలా భాగము దీనినియు కనిపించును. అట్టి సమృద్ధము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియింపడం మేము స్వయముగా వచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైస వ్రాసిన బహుమానము తీసికొనెదము. వారుకోజులకు సుపసు పండుకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు అగును. 1 నెల కోజులకు రు 4-6-0 లు అగును. కాకలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు

శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం

కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.
(213)

చవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ



మావద్ద సవరణ బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధగల, వెండిసాములు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఆర్డరు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శుద్ధికింకముగా లేనివో నాపసు తీసికొని వైకమిచ్చెదము. (6)

జులై 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలసిధి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాను నెం. 880 } నాయుడు అండునన్ను
నగలవర్తకులు 87 చైవాబాదు మద్రాసు.

వేదంకంపెని, మద్రాసు.

మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు

గా. హరినర్సోత్తమరాయ కృతులు.

మూర్ఖ రాజు:- (టాల్సుటాయిత సిక్కినవస్త్రము తావలము) 0-4-0

సితిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలరు) 0-4-0

ప్రభుత్వము:- (జేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0

శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0

అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0

Neglected Emperor Poet 0-8-0
వేదంకంపెని, మద్రాసు.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇంకకదలకనే తెలుగు ముద్రాపాండు సేర్వకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దీనిమున కొక గంట పని. “పోస్టు క్లబ్బు నిమిత్త ముఖ్యార్థి పంపించండి!”

(13) ఇక ఫర్మేట్ బ్యూరో, కాకినాడ.

నూతన భారతము

(ప్రాండర్లు బేరరు)

ఆత్మ మంద మందముగను, నిశ్శబ్దముగను, అప్రయత్నము గను విరామము లేంపు లేకుండను పనిచేయుచుండును. మనమా ఆత్మముందు విశ్వాసమును గోల్పోయితిమి. ఒక కార్యము, ఉద్యమము ఆధారపడియున్న అనిశ్చయ స్వల్పనిర్ధారితములను అనుసరించుచున్నాము. నిరాశ, నిరుత్సాహములకలన మన మే పనిని చేయలేమున్నాము. ఆత్మయందలి, అశేయమును సుప్రసిద్ధమునగు జీవితమును కనుగొనలేకయున్నాము. అజీవితమును కనుగొనలేక, నిర్లక్ష్యము చేయుట చే మనసు నిశ్చయము గుఱునుమైపోయి, పట్టుదల చచ్చిపోవును. జీవితనాకయిటున టు ముందుకు వెనుకకు వాతనేమున చలించి మొదట నేగు ట్టుకు తగులనో వెంటనే పగిలిపోవును. ఈఆత్మయొక్క భీకరభావమును విశ్వసింపక, జీవితమునందలి భావతీత్రతల యొక్కయు, ఆందోళనలయొక్కయు మార్పులయొక్కయు ముఖ్యసత్యమును గుర్తింపనివారలు మధ్యవారిలో భగ్నతనొందెదరు. వారిలోకొలదిమూలము మానవశక్తియున్నంతవఱకును ముందుకుపోయెదగు. అయితే మనలో ఆంతరీక్షియు: ఆత్మంతి సమానము, ఆ పూర్వనిర్మాణశక్తియు గలవు. ఇదియన్నియును దేశముకొరకు ప్రబోధము గాంచవలయును. విశ్వాసము, చైర్యము, (చేమగల్గి సన్న్యాసున శక్తిసంతను ధనియోగించితిమేని నున్నము తప్పక విజయమంది మన భవిష్యత్తు మిగుల జేరీప్రమాణముగా ఆకాశ సకముగ నుండు ననుసత్యమును మనకు నాటునటుల నెంచి జెప్ప గలరు?

భారతదేశము నూతనవాక్యకథ యందున్నది భారతవిజ్ఞానము, రాజ్యాంగము, ఆర్థికము, నైతికము, ఆధ్యాత్మికము, ఆంతయును గలసి, నూతనవిద్య, స్వాతంత్ర్య బాటి పరిణమించును. ఇదియొకగొప్పమాన్యుల కాలము. మార్పు తప్పదు సంభవించినను, అఖండోపద్రవములు భయానకములతో గూడి యుండి మొట్టమొదట వాట సకలకర్మములగానించును. భారతదేశము అన్ని పరిక్షాగుండ మధ్యము నున్నది. చక్కని పచ్చని మార్గము నుగా కములు రాల్చి కొండలచే ఆకవర్ణమును దాని త్రొక్క వలసి యున్నది. మనకు బాటియస్వరాజ్యము బాటియ ప్రభుత్వము గా వలయును. అయితే మనలో నెందరూ యేకొందిమంది యాబాతి యాత్మ భావమును గ్రహింపగలిగి? మనము యేమాత్రము నిజమై ఆధ్యాత్మిక భారతదృష్టి నాశించి అందులకు పనిజేసితిమి? అనివిషమునకు మాత్రము ఉద్రేకమును ఉత్సాహమును గల్గిన జీవితము అమూల్యమైనది గాదు. కాని మాన సాత్మిక లను జీవిత భారీరకములను మతభర్తములను సంఘమును నిత్యమును త్యాగముజేసి అంతరమంతరముగ కొద్ది కొద్దిగ నెచ్చుది నెచ్చుదిగ తీవ్రబుద్ధితో దేశమునకు ఆత్మాగ్ని గావించినవార లేక్కడనున్నారు? ఆభారతమాతృభావిపుత్రులు నిరంతరమును ఆత్మశిక్షను బొంది పురాతన సంస్కారద్వేషముల బోనాడుకొని స్వాగ్రహమున లేక్కడనుండ ఆగ్రహములేక మాత్రమును లేక ఆత్మ, మానస, జీవిత శరీరముల చాంచల్య మే మియును లేకుండ పనిచేయగలవార లేక్కడున్నారు. అట్టి ఆత్మ పరిత్యాగమును ఆత్మసంసిద్ధతయు మనముబొంది దేశమంతయును బొందునటులగోరవలయును.

మనమొక బాటిగ నిలువబడి, మనబాటియ జీవితమును పునరుద్ధరింప జేయవలయును. దానికి ముందుగ మనము అనిజమగు బాటియో, మనము కోరునట్టి స్వరాజ్యముయొక్క భావమే మో, దానియొక్క నిజమగు మూలమేదియో నిశ్చయించుకొన వలయును. మనమొక కలగంటిమి. ఆకలయొక్క సత్యమును, శక్తిని, అచరణమోగ్యతను, గ్రహించి, గుర్తించి, యితరులు గూడ గ్రహించునటుల జేయవలయును. కిదప మనము కావ్యాచరణ సమర్థములలో దిగి మన జీవితస్వప్నము కార్యరూపము దాల్చునటుల జేయుటకు గడంగితిమేని, అది భద్రముగ నిశ్చయముగ దరిజేగలదు. ఈ మధ్య నూతనయుగమని యొకటి ప్రకటింపబడెను. ఆయుగము యెన్నాళ్లనుండియో యాశించిన స్వరాజ్యమును దెచ్చును. చాలమంది నూతనయుగ భావము లేకను, తగినంత నిశ్చయము లేకను ఆహుదించిరి. ప్రభాభావము నందు ఒక విధము గు పరివర్తనము వచ్చునన్నటుల భావించబడెను. ఈస్వప్నము నిజస్వరూపము బొందునటుల జేయుటకు జేయుప్రయత్నములవలన గల్గినస్థితికి బాధ్యత వహించినవారలు యొకను విదేశవాసనల గల్గియుండిరి. కావున వారు విపరీతత్యాగముల గావించినను, యెందరు తమ

విశ్వాసమునకై తమజీవితసర్వస్వమును విడవాడి పరీక్షయందు విజయము గాంచిగో మనకు వెలియును. దేశమంతయు యొకను త్యాగభావమును బాగుగ గ్రహించలేదు. ఇంకను ఆభావమునిర్మలమైనది గలుగవలసియున్నది.

స్వామివాదులు తమవృత్తుల విసర్జించిరి. విద్యార్థులు కళాకాలల వీడివచ్చిరి. ఇంక నెన్నియో జరిగెను. మరల నిష్పాదేమి వినుచున్నాము? తమ నిత్యజీవితవిధానమును వదలిన వారలు మరల యథాప్రకారము వానిలో జేరుచున్నాడు. ఇది యొక వింతగాదు. వెనుకముం దాడుచు, ఒక నిశ్చయము లేక నెడనినైన జేయుచుండును.

అయితే అంత నిరాశయే? ఆ అనుమాన వెనుభూతము నిరాశ ఆత్మము మేఘావృతము జేయుటే? అక్కడక్కడనుండి నిరాశావాక్యములు వినబడుటవలన మనము క్రిందబడుటయే? ఎన్ని అనుమానములు, నిరాశలు జనించినను మనస్థానిత్యపతాకమును ప్రేలాడ గట్టవలయును. రాట్టము ఆగిపోయినది. కద్దరు ఆమూల మురుగుచున్నది. ఇవియే ఆత్మాపజయమునకు చిహ్నములు గావు. నూతనస్వప్ని నిర్మాణములకు ముందుగ ల్లు యీ వీ చీ యాం దో శ న మ ధ్య ము న జీ వి త నా క చు కా గ్గి ని న డు పు వా ర ల ను మనము గ్రహింపవలయును. ఈ ఆపజయములగు గానించు వాని మధ్యమున విజయము గలదు. వైద్య, విశ్వాస, నిశ్చయములు గలవారలు విజయ మందెదరు.

నిజమైన భారతబాటి కావలెనని భావంతుడు నిర్దేశించెను ఆట్టిబాటిని నిర్మించుటకు కాలము పట్టును. ఈవిధానము పూర్తియగుట కెంతకాలము పట్టినను, భారతబాటికై పనిజేసిన వారలు కొలదిమందియే యైనను, బాటియ నిర్మాణమునకుగడపిక యీ కాలము మానవచారిత్రములో నుప్రసిద్ధమైనదిగ నుండును. దైవముయొక్కకోరిక సఫలము గాంచవలయును. ఈ దేశము నూతన జన్మ నొందవలయునను ఆయనకోరిక యీడరగలదు. ఆయన ఆటుల యిచ్చగించెను. కోరిన. భావిభారతము, ఆధ్యాత్మిక, విజ్ఞానభారతము నిర్మింపబడుచున్నది. స్వాతంత్ర్యభావముచే రగుల్కొల్పబడిన బలమగు భారతాత్మలు ముందుకు నడుచును. వీరితో రాలేనివారు వెనుక నుండవచ్చును. దైవము ప్రత్యేకముగ నేర్పరచిన కొంతమంది మాత్రము, హృదయపూర్వకముగ యందులకు తమ ఆత్మాగ్నియు గావించి మాతృ సేవాపూజనములను ప్రేమతో గావించి, అనూతన భారతమునకు, స్వాతంత్ర్య, అనందవారాంబుధి నోలలాడు భారతమునకు హృదయపూర్వక స్వాగత మొసగువరకును ముందుకు నడువ వలయును.

బొంబాయి శాసనసభ

పూనా, జూలై 22:- బొంబాయి శాసనసభ మరల 22 తేదీ మధ్యాహ్నము సమావేశ మాయెను. ఏడెకోపోర్టు ట్రస్టు ఆఫ్ మన సవరించుటకు నెలవ్యాడుగా రోజిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ బిల్లుప్రకారము ఏడెకో పోర్టుట్రస్టుబోర్డునకు ప్రధాన కార్యాలయపు సిబ్బందికి ప్రతీదినగ తనస్థానే ఏడెకో జి. జి. సి. గారు ఇంకొకరిని నియమించినగు. ఇది అంగీకరించబడెను. పడవలను దాటించు చట్టముగూడ ప్రవేశపెట్టబడెను. నెలవ్యాడు టీకి బంపబడెను. బొంబాయి మునిసిపల్ ఆఫ్ మన సవరించుటకు బిల్లు ప్రవేశమాయెను. ఎన్నికాధికారిమునకు 20 రూప్యముల ప్రమాణము పెట్టుటా లేక జిగ్గించుటా యను విషయమునుగుర్చి విశేషముగ చర్చజరిగెను. అసెంబ్లీలో 10 రూప్యము లుండవలెనని సూచించబడినది. పదిరూప్యములనిర్ణయము సగమునకు లాభము కాబాలదని జవాంగీరు నెటిటుగా రనిరి. యూరపి యనులకు ఎత్తువ ప్రాతినిధ్యము కావలయునని తగిన కారణములుచూపబడెను. కాని ఈ యూరపియనులు కార్పొరేషను పనులలో శ్రద్ధ తీసికొనుట లేదని సర్ ఇబ్రాహిం రహింతుల్లా గా రనిరి. నెలవ్యాడు క మి టీ వా రు పార్సీ, యూరపి యను సంఘములకు ప్రాతినిధ్యము ఎట్లు కలగజేయునది నిశ్చయింపలేదు. కార్పొరేషను సభ్యునిగ నున్నపుడు స్థానిక స్వపరిపాలనాధికారమును విస్తారముగ నిచ్చుటకు మొదట పూనితి ననియు ఆపును ఏమియు లాభము గలుగలేదనియు, తాను ప్రస్తుతమందున్న పడవిని స్వీకరించిన పిదప బొంబాయి కార్పొరేషను వారికి క్రియారూపకముగు మార్గమును సూచించితి ననెను. ఇది జరిగి నాలుగేండ్లయినను ఫలము గానించెదనిరి. మరల ఈబిల్లును నెలవ్యాడుమిటి కంపవలయునను సవరణ ఒడిపోవ రెడవనారి మరల బిల్లును చర్చించిరి. చర్చ పూర్తిగాలేదు. సభ అంతటితో ఆగిపోయెను.

అఖిలభారత ఆజ్ఞాల్లంఘనసంఘము

దేశీయనాయకులు నేడుదయము చెన్నపురికి విచ్చేయుట

ఆంధ్రకాంగ్రెసుపక్షమువారు జేసిన బ్రిటిష్ ప్రేమనులో స్వాగత మొసగుట
సెంట్రలు ప్రేమనులో చెన్నపురి పౌరు లొసంగిన ఘనము స్వాగతము
పదివేల మంది ప్రేమను ఆవరణలో నిండిపోవుట

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నియమింపబడి, కానోల్లంఘనమును గురించి విచారణ గావించుచున్న ఉపసంఘ సభ్యులకు హాకీ అజ్ఞాల్ భానుగారు డాక్టరు ఆన్ సాగిగారు, మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, పటేల్ గారు, రాజగోపాలాచార్యులుగారు, కన్యూరంగ ఆయ్యంగారు వారిపరివాసము బొంబాయిమొయిలులో నేడు ఉదయము 7-50 నిమిషకు మదరాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ లో జరిగి. వీరి దర్శనలాభమునకై ప్రజలు 7 గంటలకు పూర్వమునుండియు సెంట్రల్ స్టేషన్ లో ప్రవేశింప మొదలిడిరి. వీరు జేసిన బ్రిటిష్ ప్రేమనుకాగానే అదివరకు అచట హాజరైయున్న ఆంధ్రులు మదరాసులోని ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కమిటీపక్షమున ఈ ఉపసంఘసభ్యులకు స్వాగత మొసంగి గద్దె రంగయ్యనాయకుగారు గా. పారిగొట్టెనరావుగారు, వి. యల్. కామ్రీగారు, కె. కిరణాచక్రవర్తిగారు, ఈసా అనామయ్యగారు, యం. కే. ఆచార్య మున్నగువారు హాజరుండిరి. ఆంధ్రజాతీయ సంఘపక్షమున రంగయ్యనాయకు గారు మున్నగువారు ఉపసంఘసభ్యులకు పుష్పహారముల నిడి గత్కరించిరి. ప్లాటుఫారముమీదను, బండిలోను ఉన్న జనులు మంజీహారం, గంధిమహాత్ముడు జేయకని చేయు జయజయధ్వానములు పిక్కుటిలిపొయెను. అంతట బండి చేసిన బ్రిటిష్ బయలు చేరి జయజయధ్వానములు చెలరేగుచుండ సెంట్రల్ స్టేషన్ చేరెను. ఈ నాయకుల వదనములను జూచి సంతసించుటకు ప్రజలు చూపిన యుత్సాహము వర్ణనాతితము.

ప్రజలు వీరిని రైలుబండి టాపువైనను గోడలయందున్న కిటి కిలలోను, మోటారుబండవైనను నిలబడి కాళ్లు ఎత్తి మరీ మారుచుండినపుడు మనఃకలములనుండి వచ్చుస్వాగత మిట్టిది గదాయని నమ్మించినది. కేక్స్ 124 ఏ ఉపయోగించి రాబట్టడం విశభక్తికిని, ఈ భక్తికినిగల కృత్యాసము సేత్రము బున్నవారెల్ల నుల భయము గ్రహించగలరు. వేలకొలది జను లిట్లు జయజయనినాదములతో స్వాగత మొసంగుచుండ నాయకులు బండినుండి దిగిరి. టంగుటూరి ప్రకాశంగారు, వాగ్భేరరావుగారు, రామరాసు

గారు, వెంకటాచయ్యగారు, శ్రీనివాస్యయ్యగారు, కళ్యాణమూర్తి వి. చక్రవర్తి, టి. వి. కళ్యాణమండలం మొదల్యారే ఏ. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు, రామకృష్ణల్యాంజీ, డాక్టరు యూ. రామాచార్యు, వావిళ్ల వెంకటేశ్వర్లు, ఏ. డి. మాస్టర్, కె. భాష్యం ఆయ్యంగారు, కె. యం. పాడిగూర్ గారు, మార్వాడి సంఘసభ్యులు, మహమ్మదీయనాయకులు పలువురు యచట హాజరుండిరి.

మదరాసు నాయకులెల్ల విచ్చేసియుండిరి. బ్రాహ్మణ కాంగ్రెసు సంఘమువారు, ఖిలాఫత్ సంఘమువారు ఈ ఉపసంఘ సభ్యులకు స్వాగత మొసగి గౌరవించిరి. ప్లాటుఫారం మీద వీరు మోటారులో ఎక్కి బయలుదేరు నప్పటికి 8 గం 15 నిమిషము లాయెను. వీరంతట తమ విడిదియగు టాకర్నగార్లకు విచ్చేసిరి. వీరికి స్వాగతమొసంగుటకు వచ్చినవనమురావము వారి ఉత్సాహమును జూచివచ్చుడు మాలవ్యాగారు దెలిపింటుల దేశ ము దుత్సాహము (స్వరాజ్యవాంఛ) ఆతిశయించుచున్నది గని తగ్గులదేదనియు, గాంధీయద్యయము గాంధీతోనే అంతరింప దనియు, నాయకులకు దేశము గొడ్డువోలేదనియు, ఒకరివెంట ఒకరు బయలుదేరగలరనియు ప్రజలకు వారి యెడల భక్తి హృదయముగాని లెగ్గనియు పాడవట్టింది.

స్వచ్ఛంద వైకుంఠ పలువురు వచ్చియుండిరి. వీరు ప్రయాణికులకు, ప్రేక్షకులకును యిబ్బంది కలగకుండుట్లు సాధ్యమైంతవరకు ఏర్పాట్లు గావించిరి. వచ్చినవారిలో అధిక సంఖ్యకులు ఖద్దరు వస్త్రములు ధరించుట చూడ శత్రుత్వముగా నుండెను. వీరివాసులును వివిధవిభాగాల స్త్రీలు గా పొందిన యానంద మితని చెప్ప తరముకాదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని చూడవలెని ప్రజలు మొరలువెట్టగా వారు బడిపై నిలిచి ప్రజలకు ప్రణామము లిడి తమదర్శనలాభమును ప్రజలకు కలిగించి యానందింపజేసిరి. వీరు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు టాకర్న గార్లలో సాక్ష్యవిచారణ ప్రారంభించెదరు. ఫాయంకాలము వీచే ఒడ్డున ఉపవాసముల నిచ్చెదరు.

ప్రపాతము

డి. బి. కే. అనువారు యంగు యిండియాపత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

స్వరాజ్యయాత్రలో మనము జాగరూకులమై యుండవలయును. లేకున్నచో దారినిన తప్పవచ్చును లేదా యొక ప్రపాతములో బడినై న వచ్చును. స్వరాజ్యముకొరకు గాక వేరులాభములకై పనిజేసితిమేని మనము దారితప్పుదుము. మనము దౌర్జన్యమునకు గడంగితిమేని వెంటనే ప్రపాతములో బడిపోవుదుము. మూడవ ఉపద్రవముగూడ గలదు. అందులకుగూడ బాగ్రత్త గుండవలయును. మనము ముందుకు నిశ్చలముగ నడువలయును. అలగట బెరిసివుడు మనము చక్రములకు అడ్డువేయకుండ అగగూడదు. తేకున్నచో వెనుకకు బుద్ధిమరులను. ముందు సెమ్మదిగ సంఘోషములో వెనుకకు పోవుదుము కాని కాలము గడచుకొనిదిని మన మొక్కసారి ముందుకు జని నాశనమందుము.

మనము బాగ్రత్త గుండకున్నచో దౌర్జన్య మన ప్రపాతము నొక తెరచుకొని వెంటనే నాశము జేయబట్టుట సిద్ధముగ నుండును. అయితే వెంటనే నాశము గావించుచుండుట అవకాశము చాలాచచ్చుక గల్గి దేశము నాయకులు విద్యాసము లేకుండ ప్రజలను గ్రుడ్డితనముగ నిరాకారపూరితుల గావించుకుండిరేని అందు క్రుత్తిపడుదు రను భయముండదు. అయితే పల్లము మాత్రము ఉపద్రవకరమైనది. అయాసము వచ్చునటుల కై కెక్కినపక్ష మనుజునకు స్వాభావికముగ క్రొంది తెమ్మదిగ జారవలెననికొరకు. మనము చాలవరకు పని జేసితిమని గర్వింపకొంచెము వెనుకకు జారితిమేని నురక్షితముగ నుండుమని నిశ్చయించుకొందుము.

ఈ నురక్షితస్థానము కానననభలం. అది బలహీనములకు మోకాళ్లు గలవారి నిట్లని చేలింబును. "వెనుకకురమ్మ, ఈ నురక్షితస్థానమునుండి బాగుగ పోరాడవచ్చును."

కానననభలు ప్రభుత్వమువారు మిగుల సమర్థతతో పరిపాలించుటకు తోడ్పడును. అది పరిపాలనాసాధ్యము వెంపొందింపవచ్చును. అందువలన విదేశీపాలనము తప్పుకనభలితము లేకున్ను తప్పుకన స్పృశించుచుండును.

భారతదేశవారములలో ప్రభుత్వాభిప్రాయమును అంగీకరించుటకు సంసిద్ధులముగ నున్నంతవరకు కానననభలు మనకు అందుకు తగిన అధికారము నిచ్చును. భారతదేశము తన్నుదా పరిపాలించుకొన లేకున్నదే యని నమ్ముము; బ్రిటిషు దేశమును భారతీయుని కన్న కారీకముగను, మానసికముగను, నైతికముగను, ఆధ్యాత్మికముగను విస్తయే యని నమ్ముము; హిందువులను మహమ్మదీయులను ఒకరిగొంతు నొకరు కొని కొనకుండనన్ను, పార్సీలు, యూదులవై నితరులు రాజుండను సంరక్షించుటకు అంగీకరణ దానవరమని నమ్ముము; భారతదేశము బ్రిటిషు పాలనక్రింద నభివృద్ధి జేయుచున్నదని నమ్ముము. భారతదేశమునందు బ్రిటిషువారు ప్రవేశపెట్టిన నాగరకత భారతీయ రుక్మకన్న మిగుల గొప్పదని నమ్ముము. అప్పుడు నీకు బ్రిటిషు యిండియా ప్రభుత్వమునందు ఆత్మవృత్తస్థానము లభించును.

అదియే వెనుకకు పోవుట అందువలన జరయ్యత నుల భయ గడచి, విహికాభయము గల్గును. అయితే దైర్జన్యముతో నం యజేసి దేశమును యాయన్నతస్థితికి తేగా, అపని సంతోష దుజేసి, జాతీయతయ, దేశముయొక్క ప్రాణమున భంగ పడని లక్ష్యము జేయగ, నీత్ర వెనుకకు నడుచుటకు సిద్ధముగ నుండవలయును

అన్యాయము

(మ హా రా టా)

అన్యాయమునకు వ్యతిరేకములైన డి. బి. కే. అను పాపముగూడలగో పుచ్చుకును గాన స్వయం. ఆ పాడి యక్షులకుల పుచ్చు డి. బి. కేలేల్లారుగారిని మేము విప్పినపుడు యేమియు హాస్యమును వెల్లడించలేకది కలగ గలము. ఆయన జులై 20 న తేదీ యంగులందుండిన పత్రిక నుండు ప్రపాతము అను కీర్తిక్రింద పోక వ్యాసమును వ్రాసెను. అందు కానననభలకు వెళ్లవలయునను బాబయొక్క మనోభలకము వర్ణింపబడినది. ఆ వర్ణనము బుద్ధివూహముగ గావించిన యనత్య ప్రకటనము గాక పోయినను అనత్యమనియె జెప్పవలయును. కానననభలలో ప్రవేశించుట ఆయన యభిప్రాయానుసారము (వెనుకకు జారుట) గానవచ్చును. తత్ఫలితముగ జాతీయతయొక్క మాఖ్యప్రాణము బోవునది ఆయన విశ్వసించవచ్చును. కాని యే విభాగత జాతీయ వాదీయు అట్టి ఫలితములు గల్గునమాత్రము ఆయనతో కేకీక వింది ప్రోత్సహింపజాలడు. కానననభలకు వెళ్లుటయందు యిట్టి అపము లున్న వని నచో మహాత్ముడు ఆ మృత సముదయ కానననభలకు వెళ్లలేనని గాని అది పని జేయుటకు తోడ్పడవలెననిగాని జెప్పియుండునాచే. కలేల్లారు గారు జెప్పినటులు, భాగవతేశము తన్నుదా పరిపాలించుకొన నశక్తయై యున్నదనిగాని, బ్రిటిషువారు పుచ్చుకును కన్న ఆధ్యాత్మికముగ నూడ మిన్నముగగా, బ్రిటిషువా రులకుట యనవరమనిగాని, వారి జాగరకత యుక్తమైనవనిగాని ఆయన నమ్మియుండినచో అటుల నెవ్వడును జేసియుండదు అప్పుడు మహాత్ముడు వానిని విశ్వసించియుండలేదు. ఇప్పుడు జాతీయ వాదుల గు నిరాకరణవాదులను యీ శుద్ధ ఆసత్య విషయముల నమ్మజాలరు. జాతీయ వాదులు, ప్రభుత్వముజాతు బాగుగ తమ పరిపాలనము గావించు కొనుటకు సహాయముచేసి యిప్పుడు గావించిన జాతీయకార్యమును భగ్నుగావించునట్లేదని యుండలేదని కలేల్లారుగారికిగూడ బాగుగ దెలియును. అట్టితరీ యానత్య ప్రకటనములతో ప్రాదు పున్న నేటి మేమిసానుగ్యము యచట జర్పింపదలవెట్టలేదు అయితే జాతీయవాదుల యుద్దేశములకపార్థముల మాత్రము గల్పింపగదని కలేల్లారుగారిని మడలించు చున్నాము. ఈపనిని ఆయన జేయువాడుగాదు. ఏలనగా అది పదకుంభ సంభవం యు విచిత్రముగ చిత్రించుడి కప్పి యుండుటదీనను సత్యగర్హమైనది. ఈసంరంభము అంతటను కిక్కిరిసాధనములతో జరుగుగాక

అస్పృశ్యులకు.

[గాంధీసతీమణి]

గాంధీ నాలవ నిర్బంధదినమున గాంధీ సతీమణి నవజీవను పత్రిక యిండిట్లు వ్రాసెను:

అస్పృశ్యసోదరులారా, సోదరీమణులారా! మీ రీదినము నెట్లు గనునింప నెంచితిరో? మీ హాపములను బోగొట్టుకొన మీరు నిశ్చయించుకొనవచ్చును. కల్లు సారాయి, గొడ్డుమాంసము నుపయోగించు ఆచారము నీ దినమునుండియే విడనాడవచ్చును. భాగ్యంతులు మీ కొనగడు పదార్థముల పుచ్చుకొన నికాక రింపవచ్చును. మీయిండ్లను, మీ ముఖ్యులను శుభ్రముగ నుంచుకొనవచ్చును. మీపిల్లల కిప్పటినుండి చదువు చెప్పించి అసవ్యాచన సభ్యాసములు పట్టుడడండ్ల జేసికొనవచ్చును. త్రికరణకుని సలహా జేసికొనవచ్చును. మిమ్ముద్ధరింపు ననియు, మనోవైర్యము నొనగుమనియు మీరు నేటినుండియే భగవానుని ప్రార్థింపవచ్చును.

మీలో నేతగాంధీ నేటినుండి కాటపు నూలుతోనే జట్టు నేయకలెనని నిశ్చయించుకొనవచ్చును. మిల్లునూలు నేతకు నులభమే కాని స్వరాజ్యమునకుగాని దేశసాభాగ్యమునకుగాని అది మార్గము కాజాలదు. కాటపు నూలుతో వర్షములపై మీ రెప్పుడు కాది బట్టలను నేయ ప్రారంభింతురో, పంచదార వెంత రుచ్చుచు భావింతురో మిమ్మును అట్లే భావింతురు. మిమ్మికి అస్పృశ్యులకుగ నెంచరు. కాటపునూలును కడుపువో, మీరు మీదేశీయులకు సంపాదించి యిత్తురు. అప్పుడు వారు మిమ్ము పూజింతురు.

అస్పృశ్యులకును ఒక వీన్న పము గలదు. మీ హాపము లను మీరు పోగొట్టుకొనుడు. మీ సోదరులను స్పృశించుటకు మీరు వెనుదీయు చున్నాడు. ఇంతకన్న భారమగు పాతకము మరొకటి గలదా? అస్పృశ్యతను మీ సాన్నిధ్యమునుండి పార ద్రోలి నిమ్ము జారులయెడ ప్రేమ జూపుడు. మిహాతులలో నుండి వారిని నీరు చేరుకొననిండు. మీ పాతకాలలో వారి పిల్లలను రానిచ్చి వారికి విద్య యొసగుడు. మీయొచ్చివచ్చుభోజ్యముల నిక వారి కియవలదు. వారి నవమానింపవలదు. వారిని గౌరవముగ జూడుడు. అప్పుడే మీరును గౌరవము గలుగును — యంగు ఇండియా.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922 సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది

మంగళవారము

స్వాగతము

దేశభక్తవర్యులైన భారతవీరులకు స్వాగతము.

చెన్నపురి పౌరులు దేశనాయకులకు హృదయ పూర్వకమైన స్వాగతంబు నొసంగి స్వధర్మనిర్వహణమును జేసినవిధము నాయకులకామోదమును గలుగజేయగలదు. చెన్నపురియు భిన్నజాతులకు నివాసస్థలమై మిశ్రమప్రజలను గలిగియున్నది. ఆ రవవారు ప్రధానప్రజలుగ నున్నను ఆంధ్రులును చాలమంది గలరు. చెన్నపురియందలి ఏర్పాటు లన్నియును ద్రవిడ కాంగ్రెసు సంఘపు ప్రాజాపత్యమునను జరిగినవి. ఏర్పాటులన్నియును బాగుగ జేయబడినవి. ప్రజలు వేలకొలది దేశనాయకులకు స్వాగతంబు నొసంగుటకు స్టేషనుకు వచ్చియుండిరి. స్టేషను ప్లాటు ఫారమును జేరుటకు వందలకొలది టిక్కెట్లుకొనబడినవి. ఏడుగంటలకే ప్రజలు ప్లాటు ఫారమునందు నిండియుండిరి. శాంతిసేవకులు ఖలా ఫతు సేవకులు భారతజాతీయ పతాకములను చేత బూని స్వాగతంబు నొసంగుటకు సిద్ధముగ నుండిరి. నాయకులు పుష్పమాలలను చేతులందు బూని నాయకులకు స్వాగతసత్కారముల నొసంగుటకు సిద్ధముగ నుండిరి. నాయకులకు చెన్నపురిసన్మాన స్వాగతము లాగ్రోణమునందె యారంభమైనవి. జేసన్ బిడ్డెస్టేషనునందు చెన్నపురాంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు నాయకులకు స్వాగతంబు నొసంగి సన్మానించిరి. సెంట్రలుస్టేషనుకు రైలుబండి సకాలమునకు జేరినది. ప్రజలు జయజయధ్వానములతో నాయకులను సత్కరించి నాయకులను పుష్పమాలలంకృతులను జేసిరి. ప్రజలు నాయకులమీదను పుష్పవర్షమునుగూడిరి. ఆనంతరము నాయకులను ప్రజలకు చెన్నపురినాయకులు పరిచితులను జేసిరి. ఈ కర్మకాండయందు మామూలుసూక్ష్మభము కోలాహలము గలిగినది. ప్రజలందఱును నెకసారియే ముందునకుబోయి నాయకసందర్శనము దుర్భటము చేసిరి. ఈ యుత్సాహమును నాతురతియును స్వాగతసన్మానమును ప్రజాహృదయము నావరించిన స్వరాజ్యానుతాపమును సహస్రముఖములను విశేషముచేయుచున్నది.

పవిత్రస్వాగతము

స్వరాజ్యానుతాపమును పవిత్రస్వాగతము విశేషముచేయుచున్న విధమునకు ప్రజాస్వరూపమును ప్రజాస్వభావమును నిదర్శనములు. ఇటీవల గవర్నరు శ్రీ విల్లింగ్డనుప్రభు పుత్తరసర్కారులందు సంచారమును జేయునపుడు బందరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు గవర్నరుకు సందర్శించదలచిన వారందఱును నల్లకొట్లతో రావలయు నని కోరినట్లు తెలియుచున్నది. గవర్నరు పయనము చేయునపుడు రాకపోకలు గల రైలుబండ్ల లిటుపులన్నియును శాశమువేయబడుచుండెడివి. స్టేషనులందు బండ్లు నిలుపబడినవి. గూఢచారులు ప్రజలను ప్లాటు ఫారములమీదకు రానియకుండిరి. గవర్నరునకు సహజముగ నిర్బంధము గలిగినది. అధికారుల నియమానుసారముగ బ్రవర్తించుట యవసరంబై

నది. ప్రజాస్థితిని గనుగొనుటకు సంచారమును జేయుచున్న రాష్ట్రపాలకునకు ప్రజాహృదయ మెట్లు తెలియునో యధికారులకును భగవంతు నకును తెలియును. మానవమాత్రులకు మాత్రము తెలియదు. సామాన్యవిషయములందు సయితము జడ్చిప్రాయమైన రాజ్యాంగవిధానము ప్రత్యక్షముగు చున్నది. ఈనిర్బంధములను జేయుచు ప్రజలు చాలమంది రాజేదని కొందరిధికారులు మోట బెట్టుటయును గలదు. ప్రజాహృదయమునందలి కార నిరీక్షణమునందు మార్పు గలిగినను ప్రజాస్వభావము సరళముగనున్నది. వేమకలను జూచి యానందించుటకు ప్రజలకు సరికల్పము లేకపోయినను అధికారుల నిర్బంధములు మేల్కొనిన ప్రజాహృదయమునందలి సహ్యాభావమును గలుగజేయుచున్నవి. ప్రజలయందు విప్లవకారులుగాని హంతకులుగాని యుండరు. శాంతస్వభావమునందు భారత ప్రజను మించిన ప్రజాసంఘములు ప్రపంచమునందరుడుగ నుండును. అధికారులచిత్తములందు సంభావనాశక్తి గలుగుటకు యుగములు గావలయును. దేశనాయకుల స్వాగతసన్మానసందర్శనము లీ విషయమునకు ప్రమాణములుగనున్నవి. నేడు సెంట్రలుస్టేషనుకు దేశభక్తులు ఆజమలు ఖాను అన్సారి మోతిలాలు పటేలు రాజగోపాలాచారి కస్తూరి రంగయ్యంగారులు మొదలగు ప్రముఖులు వేంచేసి నపుడు ప్రజలు నాయకులను సందర్శించుట కాతు తత్తును చూపినను నిర్భయముగ నాయకులు సంచరింపగలిగిరి. ప్రజలు వికాసపదనములతో పవిత్ర హృదయములతో స్వదేశక్షేమములతో హృదయమైన స్వాగతమునొసగి ప్రజాహృదయమును విశేషము చేసిరి. ఈ మహానుభావుల కేభారతీయుడు చేతుల నెత్తి జయగీతములను బాడకుండగలడు? సంకన్న జైన మోతిలాలు నెహ్రూ దేశసేవకు సన్మానమును బూనుట యెవరిహృదయమును కరిగింపదు? ఆనందభవనవాసమును కారాగృహవాసమునకు మార్చిన భారతపుత్రుడు భారతహృదయము నావరించిన త్యాగమునకు బ్రత్యక్షమూర్తి గదా! హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమునకు బాటుపడుచు పటాటాపము లేకు దేశారాధనమును జేయుచున్న ఆజ్ఞులుఖానుగారి నెవరభినందింపకుండురు? దేశారాధనపరాయణులైన అన్సారి కస్తూరిరంగయ్యంగారు రాజగోపాలాచార్యులగార్లను సన్మానించుట సహజధర్మము గదా!

స్వాగతము నొసంగుటకు వచ్చినవారందఱును సామాన్యముగ ఖద్దరు బట్టలను గట్టుకొనిరి. ఖద్దరుబట్ట స్వరాజ్యానుతాపమునకును దేశారాధనమునకును లక్షణముగ బరిణమించుచున్న విధమును ప్రజాక్షేమములు విశేషముచేయుచున్నవి. నామధేయులు దెనరును ఖద్దరు వస్త్రములను గట్టకను స్టేషనుకు జేరుటకు సాహసించి యుండలేదు. సామాన్యులు మామూలుదుస్తులతో నేతెంచినను నాయకులు శాంతిసేవకులు కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు స్వరాజ్యదీక్షావస్త్రములతో నాయకులకు స్వాగతంబు నొసంగి ప్రజల స్వరాజ్యదీక్షాసక్తిని విశేషము చేయగలిగిరి. ఖద్దరు స్వరాజ్యలక్ష్యము నివిధముగ బ్రత్యక్షము చేయుచున్నను స్వరాజ్యసంపాదనమునకు ఖద్దరు ప్రయోజనమును సందర్శింపజాలని దేశసేవకులను గలిగియుండుట మన పరాధీనశక్తిని విశేషము చేయుచున్నది. ప్రజాహృదయమునందును బాహ్యప్రపంచము నందును దివ్యకాంతులతో పవిత్రరూపముతో విలసిల్లుచున్న స్వరాజ్యశక్తిని ఖద్దరు ప్రజాహృదయమునందు సంచారముచేయుచు బ్రత్యక్షముగు చున్న విధమును నాయకుల సంచారమునందు

ప్రజలొసంగుచున్న స్వాగతము విశేషము చేయుచున్నది. చెన్నపురి స్వాగతమును శాసనోల్లంఘన విషయనిర్ణయమును జేయటయందు నాయకుల ధర్మనిర్ణయములకు దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాము.

స్వరాజ్యగీతములు

చెన్నపురి యభియోగము

—:~:~:~:—

స్వరాజ్యనామము ప్రచారమునందున్నను స్వరాజ్యసంబంధముగల పాటలు పదములు అధికార హృదయమునకు భయమును గలుగజేయుచుండును. స్వరాజ్యగీతములు ప్రతిషేధితమైన పుస్తకముగ నున్నపుడు ప్రకాశకులకును గ్రంథకర్తకును సంప్రాప్తముగాగల స్థితిని నిర్బంధవిధానము వెల్లువలై ప్రవహించుచున్న సమయమునందు విమర్శించుట యవసరము. శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారి స్టేటుమెంటును దండనాధికారి దాఖలుచేసికొనకపోవుటకు దెలిపిన గారణములు మాత్రము న్యాయసమ్మతముగ నుండవు. శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు దోషి నని యంగీకరించుచు దాఖలుచేసిన స్టేటుమెంటును సంగీకరింపకుండుటకు గారణంబుల నేమియును దెలిపియుండలేదు. రాజకీయదోషములందు న్యాయము గలుగని న్యాయస్థానములందైనను అధికారప్రతిభకైనను మహాజనులకువలె సామాన్యనకును న్యాయమును చేయుట ధర్మలక్షణము. ఇంతవరకును నేరారోపితులు దాఖలుచేసిన స్టేటుమెంటులను దాఖలుచేసికొనుట న్యాయవిచారణమునందాచారముగ నున్నది. పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరు అయిర్లాండునందు విల్సనుగారి హత్యవిషయమునందు జడ్జి చేసిన నిర్ణయమును బ్రమాణముగ గైకొనుట యుచితము గాదు. హత్యలకును పద్యములకును రాజకీయ విషయములందు హస్తమత కాంతరము భేదముగలదు. సత్యనారాయణగారి పద్యరచనకు గల కారణములను సంగతిసందర్భములను గనుగొనకనే తీర్మానమును జెప్పట న్యాయనిర్ణయానుకూలము గాదు. అయినను సధికారులసంకల్పములు తెలిసియున్నపుడు యుక్తాయుక్తమార్గముల నాలోచించుట నిరుపయోగము. సత్యనారాయణగారు స్వధర్మమును గ్రహించి మహాత్ముని మార్గము నవలంబించుచు దోషము సంగీకరించెను. శిక్షాస్మృతికి మకుటమై సర్వతోముఖమైన 124 సెక్షన్లక్రిందను దండనాధికారి నేరారోపణమును జేసెను. నేడు సాయంత్రము గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారి యభియోగమునందు తీర్మానము చేప్పబడును. తీర్మాన ఫల మందఱకును దెలిసినయే యుండును. ఆచంట సత్యనారాయణ సతేత మొదలియారుగార్ల యభియోగము 10 వ తేదికి వాయిదా వేయబడినది. దేశభక్తుల నిర్బంధములే స్వరాజ్యద్వారములను జేరచునపు డానందించుట ధర్మము గాని విషాదమును బొందుట ధర్మము గాదు.

శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారు -

గుంటూరు స్వాగతము

గుంటూరుపౌరులు వాల్మీకియనాయకులైన శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారికిని సరసింహాచార్యుల గారికిని నిన్నను నొసంగిన మహాస్వాగతము ప్రజాహృదయమును విశేషము చేయుచున్నది. గుంటూరు పౌరహృదయమునందు నిర్బంధములు పరమవిషాదమును గలిగించి అసహాయోద్యమము పడిపోయినదని యధికారులును సధికారపూజకులును సంతసించుట యాచారమైనది. అధికారుల విశ్వప్రయత్నములవలనను గవర్నరునకు గలిగిన సన్మానమును

ప్రజానాయకుల క్రమయత్నముగ గలిగిన సన్మానముతో బోల్చునపుడు ప్రజాశక్తి విశదమగుచున్నది. అధికారులెన్ని నిర్బంధములను గలుగజేసినను ప్రజాశక్తిని జంపజాలరు. చెఱసాలకష్టముల ననుభవించి స్వస్థలమును జేసిననాయకుల హృదయము గాని నిర్బంధము ననుభవించిన ప్రజాహృదయము గాని మారని విధమును పారులస్వాతము విశదము చేయుచున్నది. శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారు దేశహితార్థము నూరుసారులు సయితము శ్రీకృష్ణజన్మ స్థానమునకు జోవసింధిముగ నున్నటులు వారిని శివతాభిప్రాయమును చెలిపి దేశభక్తి ప్రభావమును విశదము చేసిరి. ప్రజలును స్వధర్మమును నిర్వహించి దేశభిమానమును విశదముచేసిరి. శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ సరసింహోచార్యులగార్ల నాయకత్వము క్రిందను గుంటూరు ప్రతిష్ఠ మూలములను వ్యాపించి ఆంధ్రులగౌరవప్రతిష్ఠలను వృద్ధిచేయుటకు దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాము. అసృష్టితలకు వారి పురవాస్తవ్య లాసంగిన సన్మానస్వాగతంబులకు భయము నభినందించుచు పురజనులు శాసనోల్లంఘన విచారణోపసంఘమునకును సుచితమైన స్వాగతంబు సుసంగుదురని నమ్ముచున్నాము.

బొంబయి ప్రభుత్వము - వింతనిర్బంధములు
గత సంవత్సరమునందు సదసద్వివేకమునకు లక్ష్యముగ నుండిన సర్ లాయడుజార్జ్ ప్రభుత్వమియేను విచిత్రమైన నిర్బంధమార్గముల నవలంబించుచున్న విధము దుర్గాహ్యముగ నున్నది. ప్రధాననాయకు లందురుకు బొంబయి రాష్ట్రమునందు శిక్షను బొందిరి. గాంధీమహాత్ముని ఆలిసోదరులు హజరు మోహని బొంబయి రాష్ట్రమునందు దంపింపబడిరి. నాయకులదండన మన్యాయమైనను న్యాయస్థాననాటకరంగమునందు నాటకమాడబడినది. కానియిటీవల నవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానము న్యాయస్థానమునకు దూరముగనున్నది గోపాలుదాసు అంబయిదాసు దేశాయిగారు గవర్నరు కథియావాడునకు వెడలినపుడు స్వాగతంబు సుసంగుటకు నిరాకరించిరట. తదనంతరము క్షమాపణచేయుటగాని ఆసహాయోద్యమమును వదలుటకుగాని నిరాకరించిన దేశాయిగారి యాస్తిని జప్తుచేయించినటులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. వీనియందలి సత్యాసత్యములు బాగుగ తెలియనంతవరకును నమ్మ శక్యము గాకున్నది. కాని చెన్నపురి ప్రభుత్వాధికారులు అసహాయోద్యమావలంబనలకు నీటిసప్లయని నిలుపునటులు దెలుపుటయును నధికారినిర్బంధ విధానములను దెలియజేయుచున్నది. అధికారిహృదయమునుండి శాంతి పోయి భయభ్రాంతు లేర్పడినపుడు శాంతినామమున నెన్నియధర్మకార్యములను నధికారులు చేయగలరు. శాంతిన్యాయకవచరక్షణ మున్నపుడు ధర్మభయమధికారులకు గలుగజాలదు.

మలబారు వ్యవహారములు -
కోయప్పతోడికుటుంబము
కోయప్పతోడికుటుంబము మళయాళమునందు సంపన్నమైన కుటుంబము. మోపలా తిరుగుబాటునందు కోయప్పతోడికుటుంబమువారు యుద్ధము చేయు తిరుగుబాటును జేసినటులు సేరావోపితులై జాక్సనుగారి యెదుటను పదిదినములు విచారణ జరిగినది. సోమాపేమిలు న్యాయవాదులు వాదించిరి. సాక్ష్య మంతయును సామాన్యముగ ప్రభుత్వపక్షమునకు బ్రతికూలముగనుండెను. దండ

నాధికారి సేరావోపితులు నిర్దోషు లని నిర్ణయించి విడిచివేసెను. దండనాధికారిత్వమును జరువకను నభియోగమునందలి లోపములను నిర్ణయించుట యనుచితమైనను ప్రభుత్వాధియోగము లోపభూయిష్ఠమని విశదమగుచున్నను కోయప్పతోడి కుటుంబము వారు నిర్దోషులను సత్యము స్థాపితమగుటకు వారికి గలిగిన వ్యయప్రయాసములు న్యాయస్థానముల ప్రయోజనమును విశదముచేయుచున్నవి! మోపలావిప్లవమునం దెందని నిర్దోషులు దుఃఖము ననుభవించిరో దేవున కరుక !

ఆంధ్ర రాష్ట్రము - ఖద్దరు నిర్మాణము
ఖద్దరు నిర్మాణమునకు గాను ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు రూ.1,50,000 అప్పు నిచ్చుటకు కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ నిర్ణయించినది. అందు 10000 వెంటనె ఇచ్చుట కేర్పాటుచేయబడినది. ఈ లిర్యానము నాచరణమునకు దెచ్చుటకు శ్రీయుత జమ్నాలాల్ జబాబ్గారి కధికార మొసంగబడినది. తిరుపతియందు గూడిన యాంధ్ర రాష్ట్రీయ సభోపసంఘపు కార్యనిర్వాహక సంఘము సామాన్య వ్యవహారములనుండి ఖద్దరుశాఖను వేరుచేయుటకును నాశాఖకు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు నిర్వాహకుడుగ నుండుటకును నిర్ణయించినది. ఆసిర్జయములను సత్వరముగ నాచరణమునందు బెట్టుటకు రాష్ట్రీయసంఘమును జిల్లాసంఘములును ప్రయత్నించుట యవసరము.

స్థానిక వార్తలు

పోస్టు ప్రకటనము:—కొలంబోమిడుగా మారిన నుకు వెళ్లు రెలు మెయిలు మద్రాసు జేరలు పోస్టాఫీసునందు జూలై 28వ తేదీ సాయంత్రం 6-55 గంటలకు కట్టివేయబడును

ప్ర్యామృత్యులు:—జూలై 24 వ తేదీ నుండియుష్టానుభూతులకు మద్రాసు కలెక్టరుకు గాక మద్రాసు ఫోర్టుసెంటు జార్జ్, లాడీపార్టుసెంటు ప్రభుత్వ కార్యదర్శికి దరఖాస్తులజేసి కొనవలయును. (ప్రభుత్వప్రకటనము)

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జూలై 22 వ తేదీతో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారములో తేయింటికి 81.8 వంది చనిపోయిరి గతవారము 77.6 వంది చనిపోయిరి. ఇద్దరికి కలరాతగులగా ఒక్కరు చనిపోయిరి. 45 వందికి స్పృహకముపోయిగా 19 వంది చనిపోయిరి. ఇతరజ్వరములచే 29 వంది చనిపోయిరి గత వత్సర మిదేవారములో 29.0 వంది చనిపోయిరి.

ప్రాథమిక విద్య - కాంచీపురం:—విద్యాశాఖాంగ మంత్రిగారి ప్రభుత్వమువారు కంఠీవరము మునిసిపలు కాన్సిలు వారు ఆ మునిసిపాలిటీ క్రింద నున్న పోటునందు స్కూలుకు వెళ్లు వయసు వచ్చిన బాలుర కందరకును ప్రాథమికవిద్య నిర్బంధముగ జేయవలెనని గావించిన తీర్మానము నంగీరించిరి. ఇది 1922 సెప్టెంబరు 1 వ తేదీనండియూ అచరణలోనికి వచ్చును. (పరమరణ సంఘము)

బొంబయి శాసనసభ
1888 బొంబయిటి మునిసిపల్ ఆఫీసు చర్చించుటకు మరల 24 తేదీని ప్రారంభించెను. మూరవీయనులు బొంబయి మునిసిపల్ వ్యాపారములందు క్రద్దకహించుట లేదని కొందరు సభ్యులు తమవిచారమును జూపిరి మునిసిపల్ సభ్యులు యూరపీయను లీటిలును ఆజేసించుటచే ఇతరసభ్యులు ఆశ్చర్యపడిరి. లిల్లె రెండోసారి అధికసంఖ్యాకులచే ఆంగీకరించబడెను. అనుబంధమువెంట అనుబంధము చర్చించబడెను. సవరణలు ఆసేకము జేయబడెను. మునిసిపలసభ్యులు నూరింటికి బదులు 106 గు రుండవలెనని కక్షజిహాంగరు గారు చేసిన సవరణ ఆంగీకరింపబడెను. సభ ప్రస్తుత మింటిటితో ఆపుజేయబడెను.

వ్యతంతములు

బొంబయి పురపాలక సంఘము - రోడ్లవిడ పనిచేయ
70 నూరీలు ఎక్కువతరముల నిమిత్తము సమ్మెకట్టి.

సికింద్రాబాదు రైలు స్టేషనునందు రంకరకు దివ్యుడి
ట్రాక్కు మ్యేనేజరు బర్డు గారిభార్య పోయినందులకు విచార సాగరమున మునిగిరి.

బొంబయి రాజధాని మహమ్మదీయ విద్యా సభవారి
మా|| ఖా|| బ|| హరూన్ బాధుగా గొనగిన విందు సందర్భమున బొంబయి గవర్నరుగారు గుడ విచ్చేసిరి.

మలబారులో ప్రాచీన జమీందారులు, మాతీఖానా
దారు లెక్కను తేకనే ఆయధములను ధరించుచున్నారు. వీరి శివుడు లైసెన్సు కావలయునని నిర్బంధించితిమని ప్రమాదము కచ్చునని మధుర కలెక్టరుగారు తమ స్వంతాభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. యామినోఖాన్ గారు ఆధివిధానమున ప్రవేశపెట్టరాదనిరి.

బొంబయిలో స్థానిక రైలుబండి ఇంజను 28 వ తేదీని
పాడెనది. దేనితో డీకోగెను. కాని ప్రాణనష్టము లేదు. ప్రయాణికులకు గాయములు తగులలేదు. ఇంజనో పట్టాలనుండి పోల్క పోయెను. ప్రయాణికులు క్రిందకు దిగిపోయిరి. ఆగిగ్గర నున్న ఆంబుల్లెక్కుకార్ మిదబడెను. బండ్లు యథాప్రామాణము నడుచుచున్నది.

ఎరెస్టు ఫర్వత్ ఆరోహణ కర్మమువారు తిరిగి కచ్చు
చున్నారు. ఖార్వాజిల్లాలో ప్రవేశించిరి. ఇచట మేజరు హార్డ్వెక్ కప్టెన్ బ్రూనుగార్లను గలిసికొనిరి. ఖార్వా కర్నూలులో నుండికొన్ని ప్రయత్నములను జేసిరి. ప్రాణనాయువున కలవడి ఆకస్మికముగగాని ప్రమేదగాని అది లేకున్న చాల కష్టపడుదురు. హిమాలయపర్వత శిఖరములు గర్భశయితులు. వాటిని జాగ్రత్తతో ఎక్కువలెను.

మజరల్ హకుగారిపై ఇంకొక నేరము
పాట్నూ, జూలై 24:—మద్రాసు:ప్రతిభా సంపాదకులు మజరల్ హేనుగారు బీహారు జైలులను విమర్శించినందులకు ఐ. పి. సి. 500 పెక్కున ప్రకారము ఇంక నేరము మోపుడెను. విచారణ 8 తేదీని జరగును.

బీహారు శాసనసభ
పాట్నూ, జూలై 24:—రంచీలో ఆగస్టు 7 తేదీని జరుగును.
శుకవారమునండి మాన్సిన్ హోగారికి పాలిజ్వరము వచ్చుచున్నది.
'ఎక్స్ప్రెస్' తాలూకు అచ్చయంత్రములు బీహారు న్యాయపేర్ 1 వైస్సీవారిచే కొనబడెను. వీరి యుద్దేశము ఆంగ్ల దైనికపత్రిక స్థాపించుటకే.

ఆయుధ శాసనములు
వై సంఘమువారు ఇంకొక ముగ్గురు సాక్షులను విచారించిరి. చాలమంది సహాయక సైన్యములో జేరుట కరకాళముండుటకు లై సెన్సు ఫీజును తీసివేయవలె ననిరి. ఆయుధశాసనములను అమలులో పెట్టుటకు అగు ఖర్చులకైన లై సెన్సు ఫీజు సరిపోవలె ననిరి. సాధ్యమైనంతవరకు లై సెన్సులను అందరకును ప్రవేశపెట్టవలె ననిరి.

మలబారు కేంద్ర సహాయక సంఘము
కాలికట్టు జూలై 24:— వై సభవారి కార్యనిర్వాహక సభమువారు 21 తేదీని సమావేశమైరి. మలబారు అంతర్భాగములలో చేయకలసిన సహాయమును తెలియజేసిరి. మందులు బట్టలు అన్నములతో 5 శేబు కుటుంబములు సహాయమును పొందుచున్న యని. ఇపుకక వియ్యత దుకాణములను పెట్టిరి. చాలమందికి దుపాయములను జేయదున్నారు. హిందువులకు మహ్యదీయకులకు సహాయము చేయబడుచున్నది. నీలంబూరుకి విల్లాము వారి కిచ్చిన ఋణముతో చేతి మగ్గుములను వడ్డమును స్థాపించిరి. విరింతివులు అసాధులు జాగ్రత్తగాడబడుచున్నారు. విప్లవకాలములో వికలాంగులైన వారలకు కాళ్ళతొమ్ముగ సహాయము జేయు' కు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు జేయుచున్నారు. పత్రికలలోజేయు విమర్శనములు నిజముగావు. సహాయసంఘము వారు చేయు సహాయము దిగ్విముగ నున్నది.

విదేశ వార్తలు

ఐరిషు విప్లవము

ప్రజాస్వామ్యవాదుల తప్పుట నాగెదరు?

లండను, జూలై 22:— వాటర్ ఫర్డ్స్ లిమిటెడ్ లుండ ప్రజాస్వామ్యవాదుల లోడింపబడిన తరువాత వారి నైతిక పక్షములు తెండున వెనుకకు వొట్టివేయఁదెను. వీరు తిరిగి కాన్పునగర ప్రాంతములందు నిలువబడెదరని యెంచుచున్నారు. వచ్చునట్లగ ప్రజాస్వామ్యవాదులు కొలదివేలమంది మాత్రమే యుండిరి. వివను వీరందఱును జిల్లానుండు వివిధ ప్రదేశములందు విడివిడిగా నుండిరి. వాటర్ ఫర్డ్స్ దగ్గ 150 మంది ప్రజాస్వామ్యవాదులు పట్టుకొనబడిరి. ప్రభుత్వ పటాలములలో నల్లరంగు నుకొనెరి. పరవశించుగురకు గాయములు తగిలెను. ప్రభుత్వపటాలములు చాలయరుగుగ పనిచేయుటచే గృహముల కట్కువ నష్టము గలగలేదు.

పొరుల స్వాగతము

వాటర్ ఫర్డ్స్ నందు పోతు ప్రభుత్వ పటాలముల కత్తు త్యాచుముతో స్వాగతము కొనగి. పొరులలో చాలమంది డ్రాచునునకు సిద్ధముగ నుండిరి. వివను ప్రజాస్వామ్యవాదులు టన్నుల కొలది పిండి బస్తాలను పోరాటమునందు కత్తువుల గుహాకి గుండ్లనుండి తక్కు రక్షించుకొనుటకు ప్రాకారముగల నుపయోగించిరి.

బ్యాంకుల దోచుకొనుట

సాయుధులగుమనుష్యు లొక్కమారుగా దండల్కు నందు వాలుగు బ్యాంకుల నెదిర్చి 1400 సవరణలను దోచుకొనివెల్లిరి. వచ్చునట్లు, రెయిన్స్ ట్ర, బ్యాంకులందు ఒకప్రీస్తు యొక్క ధైర్యముచే వారి ప్రయత్నములు సాగలేదు. వారు రివాల్యరును కాపి చేతులవైకెత్తువని ఆజ్ఞాపించినపు డాతడు నిరాకరించి రెండు సిబ్బాల్లను గవాక్షమునుండి వెంటలకు విడదీసి కట్టుము గావించుటచే ప్రక్కను రెహమానీనునందుగల ప్రభుత్వవైసికులు పరుగెత్తిచ్చి దోపిడివారిలో ముగ్గురగు పట్టుకొనిరి.

లిమరికునందు నష్టము

లిమరికుపోరాటమునందు విశేషనష్టము గలిగెను. క్రొత్త బారక్కులును, అరిగెనుడిపో మొగలగు గొప్పగొప్పభవనము లన్నియు నెడలూడినట్లగుచుండెను. ప్రజాస్వామ్యవాదులు చాలమంది గనుల నుంచి ప్రేల్చుటయే ఇందుకు కారణము.

అంతర్వాప్య సమస్య

సిరియా పాలస్తానూ మాండేట్లు

లండను జూలై 22:— సిరియాపై పరాసు మాండేట్లును గురించియు పాలస్తీనుపై బ్రిటిషు మాండేట్లును గురించియు నానారాష్ట్రసమితి సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి.

పుణ్యతీర్థములు

రాజోవు సమావేశమున చర్చింపబడును

లండను, జూలై 22:— పాలస్తీను సిరియా ల ను మాండేట్లులను గురించి నానారాష్ట్రసమితి సంఘమువారు 7 త దినమే యాహుదించినను, ఈ మాండేట్లులను గురించి అంగ పరాసు రాష్ట్రముల వారు విశేషములను రేపు వెలిపిన తర్వాత వారి గాని నానారాష్ట్రసమితివారు మాండేట్లులను గురించి చట్ట సమస్య తమకు నధికారమియ జాలరు. సిరియానమగ్యను గురించి గత 2 న ము ఇటలీ చారొక్కర మాత్రమే మాండేట్లు కభ్యంతరములదెలిపిరి. ఇంగను ఈ విషయము నర్చించుచున్నారు. వీరందఱును సమ్మతించిన తరువాత మాండేట్లు ఆయములొనికి వచ్చును.

పాలస్తీను మాండేట్లు సమస్యయందు 14-వ నిబంధనను (పుణ్యతీర్థముల) గురించియు చాలవరకు చర్చజరిగెను. అందు 14 వ నిబంధనను మార్చెదరు. ఇది రేపు ప్రకటింపబడును.

పుణ్యతీర్థములను గురించిన 14 నిబంధనను గురించియు పుణ్యతీర్థముల పాలస్తీను నియమింపబడు సంఘమును గురించియు రాజోవు సమావేశమున చర్చించుటకు తీర్మానించినది “అబ్దుల్ గర్బు” ప్రతివాదితభుడు తెలుపుచుండెను.

నష్టపరిహార సమస్య

ఆర్థికపాలన సంఘమువారు

జర్మను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుట
బర్లిను, జూలై 21:— నష్టపరిహార సంఘమువారిచే, జర్మను ఆర్థికవ్యవహారములను పరీక్షింప నియమింపబడిన ఆర్థిక పాలన సంఘాధ్యక్షుడు జర్మను ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ తర విచ్చును సంఘమువారి వరకు రెండున్నహాజుములుగ నున్నను జర్మను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించినది దెలిపిరి. జర్మను సామ్రాజ్య స్వాతంత్ర్యము కాపాడబడుననియు వారి పాలనావిధానముతో కోర్కెను గలగ లేకుకొనని గ్రహించుచుంటిమని దెలిపిరి.

అస్తియీయకు నదు సాయములు

పారిసు, జూలై 21:— అస్తియీయకు, ఎరువుకి దిగు చతులు, మొదలగు కాబవైచ్చు వాదాయమును నష్టపరిహార ముల కొనుగదల నను నియమము, అస్తియీయ ఆర్థిక పున ర్నికాణ నిమిత్తము ఒక బ్యాంకును నెలకొల్పటకు నదుపా యము లొనర్చు నిమిత్తము కదలుకొనబడెను.

పరానాంగ్ల మంత్రులు

ఆ స్ట్ర 1 వ తేదీనుండి, నష్టపరిహారముల సమస్యను జర్చించుటకుగా లాయరునాట్టిగా రెప్పుడుగోరిన నత్తుడు సిద్ధ ముగ నుండిమని పరాసు ప్రభుత్వము వారు దెలిపిరి. పాయింట్ గా రాష్ట్రము వచ్చినతోడనే ఇంగ్లండున కరిగి జర్మనీకి ఋణవిప్పించుటకుగాను బ్యాంకర్ల సమావేశము కొర కెన్నించును. అమెరికను లేచున్నను బ్రిటిషువారు తమకు పరా నునుండి రావలసిన బాకీలను రద్దుచేసిన యెడల జర్మను నష్టపరి హారములను తగ్గించుటకు పరాసువారు రంగీకరించెదరు.

రాజోవు ప్రధానమంత్రుల సమావేశము వర్సెల్స్ తరు వాత జరిగిన సమావేశములలో కల్ల ముఖ్యమైనది. ఈ సమా వేశమునందు అంతర్జాతీయ ఆర్థిక చిక్కులు సంపూర్ణముగ పరిష్కరింపబడును. జర్మనీనుండి ఇదివర కచ్చుధనమును, సంగ్రామముందు పాడుపడిన ప్రదేశముల పునర్నిర్మాణమునకు మాత్రమే దెచ్చింకవలయునని నిర్ణయించుకొనెదరనిగూడ దెలియ కచ్చుచున్నది.

బల్గేరియా రక్షణము

నానారాష్ట్ర సమితి సమావేశము

లండను జూలై 22:— కొమిటెడ్డి గుంపులవారి టీకల దోపికులకు ప్రారంభించుటచే రుమేనియా, బాగోస్టానియా, గ్రీసులు, బల్గేరియాపై కిందెత్తి కచ్చెనమని వెనరించుచుండినయు అందుచే బల్గేరియాపై జన గుంచి నానారాష్ట్ర సమితివారు పూనుకొనకలెననియు పంజుబడిన దక్షిణాపును నానారాష్ట్ర సమితి సంఘమువారి దినమున కచ్చించిరి. నానారాష్ట్ర సమితి వారు పరిష్కరించునట్లు ప్రవర్తించు కొనుటకు ఈ నాల్గు దేశములును పూచీల విచ్చుటచే నీ సమస్యయందు సమాధానము కుదిరెను.

సుక్కూరు డాము

లండను, జూలై 22:— సుక్కూరుదగ్గ నిర్మింపబోవు డాము నిరుపయోగ మగునని ఇంగ్లండునుండు చాలమంది గొప్ప గొప్ప ఇంజనీయర్లు వాదించుచుండిరి. ఇదివరకు పంజాబు ప్రభు ద్విప్రధాన ఇంజనీయరుగ నున్న బ్రిడ్జిగారుగూడ నీచుభిప్రాయ మునే దెలిపెను. లండను “టైము” పత్రిక ఈవిషయమై వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు ఈ విషయమై తిరిగి పునర్విచారణను బెట్ట వలెనని కోరుచున్నది.

ఈవిషయమై భారతమంత్రి కార్యాలయము గూడ రెం డు అభిప్రాయముల మధ్యను తటపటాయించుచున్నది. మూల ధనమును ఎక్కువజేయుటకుగాను బొంబయి ప్రభుత్వమువారింత జరకును భారతప్రభుత్వమువారిసహాయ ముజేపించుచు నిన్నులు లైరి. ఈజాము నిర్మాణమున కనుకూలప్రతికూల పక్షవాదము లను రెంటిని విచారించుటకుగాను గొప్పఅనుభవజ్ఞుల కొక సంఘ ముగ నియోగింపవలెనని టైముపత్రిక తెలుపుచున్నది.

బాగ్దాదు, బాగ్దా ఎక్స్ప్రెసు తెలుపిరి ఇంకొకబండితో డీగోనుటచే ఒక అంగ్లేయ ఇంజనీయరు మరణించెను, అర్ధరు అరెబ్బులు మరణించిరి. 14 గురకు గాయములు తగిలెను.

బొంబయి రాజధాని మహమ్మదీయ విద్యావిషయములు

తూనా, జూలై 24:— బొంబయి రాజధాని 9 వ మహమ్మదీయ విద్యాసమావేశము వారు 7 భవనమున జరిగెను. సభకు ప్రేక్షకులు పెక్కుమంది విచ్చేసిరి. ప్రతినిధులు గూడ చాలమంది వచ్చిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు

సర్దార్ నవాబుని ఆహ్వాన ఆరీఖాన్ గారు ప్రేక్షకు లను ప్రతినిధుల నాహ్వానించి మహమ్మదీయుల పురోవృద్ధికి కీ శే॥ పెరిపు చేవికీ కాకీగా 20 లక్షల రూపాయలను విరాళము లొసగిరిని తెలియ జేసిరి. దావూదు భాయి నాన్సుగారు గూడ ముసల్మానువిద్యనిమిత్తము చాలసామ్యము వియోగించుచుండిరి.

ఆధ్యక్షులు

స్థానిక స్వపరిపాలనా మంత్రి మా॥ ఖాన్ బి॥ గుల్వా మానేసు హైదరుల్లాగారు తమ అధ్యక్షులొపవాసమును జలువుటకు పూర్వము బొంబయి గవర్నరుగా రుపిన సందేశమును వినిపించిరి. సందేశవివరములు:—మీ సభ జయప్రదముగ జరుగుగాక! మహమ్మదీయ విద్యావిషయమై ప్రభుత్వమువారు సదా క్రద్దబూని సహాయపడుచున్నారు. ఇంతకు గల్గిన యభివృద్ధి ఎంతయు తృప్తికరము. కాని ఆర్థిక కారణములచే గత సంవత్సరము ఈ యభివృద్ధి అరికట్టబడెను. ప్రత్యేకముగ యేర్పాటులు ఈ విషయమై చేయుటవసూచుని మహమ్మదీయులు గ్రహించెదరుగా! ఆధ్యక్షులు ప్రస్తుతవిద్యావిధానమును బహిష్కరింపుడని జేయుటకు ఉద్బోధనలకు లోబడినది దని హెచ్చరించిరి. శ్రీవిద్యను లక్ష్యపెట్టెందులకు చింతించి. శ్రీలకు ఉన్నత విద్యను, వృత్తివిద్యను నేర్చుటకు ప్రయత్నించవలయు ననిరి. విద్యావిషయమై విరాళము లొసగిన మహమ్మదీయులకు వంద నములతో గృధ ముగిసెను.

ఇంగ్లండుజనాభా

జననము లధికము- మరణములు తక్కువ

వివాహపుత్రము లధికముగ రద్దగుట

లండను, జూలై 22:— 1920 సం॥రముయొక్క ఇంగ్లండు జిల్లు దేశముల జనాభా లెఖలు చాల యుత్సాహకరముగ నుండెను. జనములసంఖ్య 957782 మరణసంఖ్య వెయ్యికి 12.4 చొ॥ నుండెను. మొత్తము 466180 మంది మగింపిరి 1862 వత్సరమునుండి ఇంత తక్కువ మరణసంఖ్యల కిదియే క్రధమము కలుదురగాను చాల తగ్గెను. జనములలో జేయికి 8 చొ॥పున మగింపిరి. సంవత్సరమునందు 879982 వివాహములు జరిగెను. వివాహపుత్రముల రద్దులసంఖ్య 1909 సం॥నకు పూర్వవత్సరముల లోగ రద్దులకంటె మూడురెట్లు హెచ్చెను. మగూచినలనను, రాచ పుండలనను మరణములసంఖ్య హెచ్చెను.

అంగ్లోహిందవ సాఫీకు సంబంధము

భారతీయులకును అంగ్లేయులకును సాంఘిక సంబంధము లధికమొనర్చుటకుగాను లండనునందొక క్లబ్బు స్థాపింప వలెనని కామన్సు సభాసభ్యులు చాలమంది తీర్మానించిరి. ఈ క్లబ్బులన బాతీయజ్యేషము నశించునని మాంటాగుగారు నుడిపిరి.

అమెరికాయందు బొగ్గుగనుల సమైక్య ట్టువలన 50 లక్షల టన్నులకు ఆర్ద్రులు ఇంగ్లండున కంకులదెను.

శ్రీనివాసకాశ్రి గారికి అక్లండునుండు పౌరులు గొప్ప స్వాగతము కొనగిరి.

బర్మాయందు సంస్థానాధీశు డగు మహావిక్రమాను గ్యావుగారు మిన సిక్వియాబోర్డు అను అంగ్ల కన్యను వివాహ ముడెదరు.

బ్రిటిషు నాకాకాళి వారు సౌతుహంపును నాకా నిర్మాణాగారమును, ప్రపంచములో కల్ల గొప్ప నాకను రహస్యముగా నిర్మించుచున్నారని డెయిరీ ఎక్స్ప్రెసుకు లెంతవార్త తెలుపుచున్నది.

1920 సం॥ నల్ల సముద్రముందు “సారము” అనుకతాను తపాలా నాకను దోచుకొన్నందులకు గాను పట్టుకొనబడిన 9 మంది బార్బియను ఒడ దొంగలకు అగ్నియను అనై న్సాకోర్టు వారిచే ఒక్కొక్క వత్సర శిక్ష విధింపబడెను.

నిజాం భూములు

కొన్ని వివరములు

నిజాంరాష్ట్రములో గొల్ల కర్షకసామూహికై ఇత్యు బడు భూములు చాలవలె "అవలాబాద్" జిల్లాలోనిది. ఈ భూములకు దర్భాస్తులకు బెట్టలయకొనువారు వీనిని స్వయము గ నొకమాట త్రొక్కిచూచుట యుక్తము. ఆభూములను జూచినగాని వానిబాగోగులు తెలియవు. భూములను దీసికొనిపెమ్మట వానిని సేకర్యము చేయనియెడల లాభమేమి? ఈభూములు చేరారునకు సమీపముగ నుండుటచే నాప్రాంతములవా రెక్కువమంది భూములకు రావచ్చును. కాని నైజామప్రభుత్వము వా రెక్కుమంది రయితల నాకర్షింపవలెనని ఈభూములలోని అడవులను ఛేదించి, గోట్లు వేసి, లైట్లురెళ్లను నిర్మించుట యవసరము. అడవులను ఛేదించియెడల, కలపవలన నైజాము సర్కారునకు బాలకాయము రాగలదు. అడవులను దీసివేయించిపెమ్మట నిభూములకు ఎక్కువ విలువవచ్చును. రయితలు కూడ వెక్కువగ వెక్కుదురు. సర్కారువారి కోరికబాడ నుల భయగ నెరవేరును.

భూముల లక్షణములు.

అవలాబాద్ జిల్లా కుత్తరమున చేరారు కలదు. తూర్పున చుదా, దక్షిణమున కరీంనగర్, నిజాబాద్ జిల్లాలు, పడమట చేరారులని నందార్ బసంజిల్లాలు కలవు. చేరారునకు ను ఈభూములకును సరిహద్దులుగ ఉత్తరమున పెంగంగాదియు తూర్పున వార్ధా, ప్రాణహితాదులును బ్రవహించుచున్నవి. ఈజిల్లాయొక్క వైశాల్యము 7408 చదరపుమైళ్లు. సత్పూరా కొండ లిజిల్లాలో 175 మైళ్లవరకు వ్యాపించియున్నది. ఈజిల్లాయొక్క దక్షిణభాగమున గోదావరీమహానది ప్రవహించుచున్నది. నెల్లంగా-పార్ధా, ప్రాణహిత, పెద్దనాజు కన్నవార్లనదులు చిన్నవి. ఈజిల్లాలో వెక్కువభాగము అడవులకలవు. వీని యందు పేకీ, లిలుగుడు, మామిడి, చిత్త, చాలయెత్తుగను ఒత్తుగను పెరిగియున్నవి. పెద్దపులులు చిరుతపులులు, ఎలుగు బుట్టు సింగులు, గోడేళ్ళు, అపని టిక్కలు మొదలగునవ్యర్థములు కొండలలో నెక్కువగలవు. తిదితరస్థలములలో దుప్పిలకును, తేళ్లకును లెక్కలేదు. ఈప్రాంతము లరణ్యచయముల గుటచే ఆరోగ్యములని వేరుగ జెప్పవచ్చులేదు. మేసెలలో వేడి 105 డిగ్రీలుండును. డిసెంబరులో చలి 56 డిగ్రీలు. వర్షపాతము సగటున సంవత్సరమునకు 41 అంగుళములు.

జనసంఖ్య.

1901 లోని జనాభాప్రకారము ఈజిల్లాలోని జనసంఖ్య 4,77, 848, ఈజిల్లాలో అవలాబాద్, సిర్సూర్, బజారు, నిర్మలు, కిన్సాల్, చిన్నూరు, లత్తేపల్లి, బంగోము అను 8 తాలూకాలు కలవు. నూటికి 80 మంది హిందువులు. నూటికి 10 మంది గొడుగుల నడవి జాతివారు. నూటికి 6 గురుకుల శ్రమే మహమ్మదీయులు. ఈజిల్లాన క్రిస్తు 1918-19 లో 11,06,487 రూపాయలు. ఈజిల్లాలో విశేషభాగము అరణ్య భుగటచే నింతకుక్కువ ఆదాయము వచ్చుచున్నది. అడవులను గొట్టికలను విక్రయించినయెడల విశేషలాభము రాదు. సేకర్యముకూడ శిథిల్పైయై యెడల ఇక చెప్పవచ్చురలేదు ఒక్క కోటిరూపాయ లీయొక్క జిల్లా నుండియే రాగలదు.

కార్యసాధకము

నైజాము గవర్నరు మెంటు చేయదగిన పని చాలగలదు. నైజాము రాష్ట్రే తరప్రాంతములనుండి వచ్చుచుండు సామ్యునజాగ్రత్తగ వాడకూడదు. పాడుపడిన చెరువులలో తిగి పూడిక తీయించవలసియుండును. క్రొత్తగ చెరువులను క్రొవ్వించవలసియుండును. జిల్లాలో నరేట నొక్కమాటగ బని ప్రారంభించుట కంటె ఒకతాలూకాలో పనిపూర్తి చేయుచు నింకొక తాలూకాలో దలపెట్టుచుండినయెడల పని సంక్రమికముగ జరుగగలదు. అప్పుడు భవవ్యయముకూడ చాలతగ్గును. గవర్నరు మెంటు నకుగూడ దమస్కీము ఫలప్రదము కావలదని నమ్మకము కలుగును. రయితలుకూడ నొకతాలూకాలోని పనిని జూచి వలసకువచ్చుటకు ప్రోత్సహముకలుగును. ఈస్కీము జయప్రదమునను నమ్మకముండినగాని గవర్నరు మెంటు సామ్యున వమ్మ చేయుట తగదు. గవర్నరు మెంటువారు ముందుగ నొకప్రదేశమును నిర్ణయించి అచ్చట యెడల సౌకర్యములను సమకూర్చి క్రొత్తబట్టణములను నిర్మించుచు, స్కీమును క్రమముగ గొనసాగింపవచ్చును. ఈపద్ధతినన స్కీము పూర్తియగుట కెక్కువ కాలము పట్టవచ్చును. తొందరపడి స్కీమును తగ్గువరకుట కంటె, అలస్యమైనను, స్వల్పమునుండి ఎక్కువకు బోవుట వ్యవహారత యనుపించుకొనును. ఈస్కీమునకు దల పెట్టిన నైజాంగారి ప్రధానమంత్రియగు సర్ ఆలీఇమాముగా కార్యదీక్షతతో నీయుద్యమమును సఫల పరచెదరుగాక! "హైదరాబాద్" కృప.

నల్లజినది వ్యవసాయవిధానము

సంవత్సరమున డిసెంబరు 10 తేదీ ప్రధానవ్యాసమున వై విధానము వలన సింధుదేశము నాకవగునా యని యడుగుచున్నది. ఈ విధానమువలన సింధుదేశ వచ్చు నవ్వమేమి? సింధుదేశమునకు నీటి పడుపాము తగ్గునా? ఇందనునది త్వరలోగాని విస్తారముగ గాని తేరునున్నను, ఎక్కువ లెవర్ (మట్టము)లో నున్నను అది సింధుదేశమునకు మాప్పే. ఇది నిజము. మేమెప్పుకొందుము. ఈ ప్రశ్నలకు ఈవిషయములో నిపుణులగువారి సలహాకై ఎరువయ్యుచు చున్నాము.

ఈప్రశ్నలకు వైవిధ్యమునకు పరిజ్ఞానము గలవారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుగోరుచున్నారము. అట్టి జవాబు రాకున్నపుడు మనమే ప్రత్యుత్తర మిచ్చువలసియున్నది. ఇందనరకు మామధి ప్రాయమును తెలియజేయుటకు అనుమానించివారము. ఇందనకే సింధుదేశములో నిరంతరముగనున్నది. పులిమిదిపుట్రయన్నటుల మేముగూడ నిర్వచించిన వేరుగ జెప్పవలసరము లేదు. మా యభిప్రాయముచే అభిలభారతార్థిక పరిస్థితులు కురింత చిక్కులపాలగును. నుక్కూరు బ్యాంకే తక్షణము ప్రారంభము కావలెను. సల్లెజి కర్షకసామిధానముతో పని ప్రారంభించవలెను. లేకున్న ఈ రాష్ట్రమునకు నవ్వమే. మన కర్షక సామిధానమున కుపయోగపడుచున్న కాలము ఇకముందు పనికిరావు. నీరు అలస్యముగ వచ్చును. తొందరపడిన నెల తల తొందరపు. అందుచే సింధుదేశములో కర్షకసామిధానము భయపడును. ఆరావ్రము దుర్దేశపాలంబు ఇపుడున్న నీటిసప్లము నార్వెస్ట్రాప్రావికేసెన్, పంజాబు, గ్వజరాతసంస్థానములు సింధుదేశములోనే నీరుచాలుటలేదు. ఇందనుగూడ నీరులేక ఎండిపోవు కాలమువచ్చును. ఇకముందు సింధుదేశములో మిగిలినోడిగుహ్యుగో, తిడుడు 'దామలను' గట్టవలసినవచ్చును. నుక్కూరుసలము ప్రత్యుత్తరమిచ్చి చాలముభయపెడిన నుక్కూరుదగ్గర ఇందను కిడ్డగ ఒకతారేజిగూడ లేకున్న సింధుదేశమునకనివాళికాలము తప్పదు. సింధుదేశముగ ప్రవృత్తమగు కర్షకసామిధానమునకు నవ్వము లేకుండగ మంతులకై ఒకదామున కిట్టిరచయము.

ఈకిరకాలములోనే ఈపనిపూర్తికావలెను. అందులకు ప్రజలందరను ప్రభుత్వమునాకి తోడ్పడవలెను. బొంబయిఆర్థికాధికరమునకు ఇండియాగవర్నరు మెంటువారు సహాయముచేసెద

మన యభిప్రాయముగారి. ఇది యభిప్రాయకరమగు పనులకు ఈసంవత్సరమియ్యవచ్చును. 10 కోట్లరూపాయలు ఇయ్యవచ్చును. కాళ్వరముగ జరుగు కర్షకసామిధానమునకు క్షము నుక్కూరుదగ్గర దామును గట్టుటకు ఒకకోటి రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలెను. ఇట్లు జరిగిననే సింధుదేశమునకు విశ్రుతవృత్తి. లేకున్న అధోగతిపాలగును

అనుమానాస్పద మగు జీవనము

దండనాధికారి వివేకము

కలకత్తా, జూలై 24:—ఒక పిన్న వయస్కుడు గౌరవముగ జీవనోపాధి లేదని యనుమానించి రెండవ రాజధాని దండనాధికారి అత్యుత్సాహమున చర్యను ఆపవలించెను:—ఈ దండనాధికారి ముద్దయిని చెఱసాల కంపుటకు బదులుగ కొంత ధనము నిచ్చి మర్యాదగ జీవనమును గడపుటకు వీలగునట్లుల లేసి తీర్చునం దిట్లు వ్రాసెను.

ఈనేరములో ముద్దయిండి మంచినదడడికకు పూచీకత్తు పిన్నయగు చర్య నవలంబించవలసి యున్నయది. కాని ముద్దయి పసిపిల్లవాడు. 18 ఏండ్లున్నవని ఆతను చెప్పుచున్నను అంతకంటె చిన్నవాడుగ కాన్పించుచున్నాడు. 1920 జూలై మాసములో పసిపిల్లవాడుగ నున్నపుడు ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షను బొందినాడు. పూచీకత్తు నీయలేనందులకే శిక్షవిధించబడినది. వందలకొలదిమనుష్యులు జామీనియలేక ప్రభుత్వమున చెఱసాలలబోవుట నాకు తెలుసును. 16 ఏండ్ల పాయము గల పిల్లవానిని ఒకసంవత్సరము చెఱసాలకంపుట అత్యుత్సాహము. ధూరము. ఈసంవత్సరమున ఈబాటును ఆరుకొరడా దెబ్బలశిక్షకు పాత్రదామెను. శిక్ష పెద్దదిగాకుండుట జూచి ఈతను చేసిన నేరము గొప్పది కాదని నాయభిప్రాయము. ఇంతకంటె ఇతర శిక్షలు ఇతను పొందలేదు. నేనికనిని చెఱసాలకంపిన మరంత పాదగును మొండి లేదు. కాన వీని అటుల పాడుజేయుటకంటె నేదో ఒక పనిని సంపాదించుకొని కాలము గడపుటకు అనకాకము నిశ్చయము. ముద్దయిని ఆప్రకారము వదలిపెట్టివాడను. బీదల నిమిత్తము ఉద్దేశించబడిన నిధిలోనుండి ఉద్యోగము దొరకు లోపుగ తిండికై 5 రూపాయల సహాయులెనని ఉత్తరువు జేయుచున్నాడను.

మార్షల్స్ నూర్యేడి మెషిన్

హిందూదేశమునందు గోధుమలు, ఓట్లు పండు ప్రదేశములలో మార్షల్ నూర్యేడి మెషిను జనులందరికిని మిక్కిలి బాగుగా తెలియును. అమర్చు కొద్దిలో ఇమిడేట్లుచేయుట, భాగ్యమును పూర్తిగా విడదీయుట దానిశ్రేష్ఠమైన స్వరూపము మొదలగునవి ఉపయోగించువారికి సంపూర్ణమైన తృప్తినిచ్చును. ది పేటెంటు లడ్ శెప్పబుల్ గోటరి కాటన్ స్క్రీనుపై స్వరూపమును మూడు రకములుగా వేటుజేయుచున్నది. విత్తుటకు కావలసిన మేలైన గట్టి భాగ్యము కావలసినప్పుడు అట్టివాటినే వేటుజేయును. నూర్యేడి డ్రమ్మురు మార్పుటచే వస్తును కూడ నూర్పుటకు ఉపయోగపడును. వైన తెలుపబడినట్టి "ఏ బి" రకము "కి-రి" అం. మెషినులు కలకత్తాలో నుండు మా ఆఫీసుయందు స్థాకులో నున్నవి. గోధుమలు, నూర్పుటకు కావలసిన, తగిన డ్రమ్ములు, కాన్ కేపులు కూడ గలవు.

వైన తెలుపబడిన పరిమాణముగల మెషినే మామూలుగా అందరిచే వాడబడుచున్నది. అయితే మేము ఇంగ్లాండునుండి "ఎఫ్" మెషిను చేయగలము. గడ్డిని తునుకలుగా నరుకు ఏర్పా

మా క్రొత్తస్థాకు లిస్టుకు

Marshall, Sons & Co

ENGINE

MADRAS BOMBAY
LAHORE BEZWA

దేశీయ వార్తలు

బారిసాలులో సత్యేంద్ర గారు 37 దినములనుండి

అభోజన వితము బూనుట

జార్జి బోనెపు దేశాయిగార్లును లక్ష్మీచరసాలకు మార్పుట
 శ్రీమతి మాతా కస్తూరిబాయిగారు - నిమ్మజాతి సోదరులకు సంజేశము
 ఢిల్లీ కాంగ్రెసు పత్రికాసంపాదకుడు - కుటుబుద్దీనుగారి కేసు
 కాశీలో ధర్మవీరుగారికి ఆరు నెలలు విడివైదు
 అమృతబజారు పత్రికపై సర్ సురేంద్రనాథుగారు మాననవృత్తి కేసు చేయుట
 అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ - ఖద్దరుశాఖ - ఆంధ్ర ఉత్పత్తిరాష్ట్రములకు
 లక్ష యా బది వేలు బదులిచ్చుట
 మాన్యు మోతాసింగుగారి కేసు విచారణ
 సింధురాష్ట్రమున పోలీసుల సోదాటు - 11 ఏండ్ల బానిసపై కేసు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణగారు గుంటూరు చేరుట

వేలకొలది పౌరులు ఘనమగు స్వాగతి మొసంగుట

గొప్ప ఊరేగింపు - సన్మానపత్రము లొసంగుట

శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారును బ్రహ్మజోష్యుల లక్ష్మీనర్సమ్మగారు నుపన్యసించుట

గరిమెల్ల సత్యనారాయణ ఆచంట సత్యనారాయణగార్లు కేసు విచారణ - నేరస్థాపన

అఖిలభారతాయుర్వేద మహాసభ - రాజమహేంద్రవరమున ఆగస్టు 5, 6, 8 తేదీలను జరుగును

మాలానా కుటుబుద్దీనుగారి కేసు

ఢిల్లీ కాంగ్రెసు పత్రికాసంపాదకుడు

27 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడును

24 తేదీని ఢిల్లీలో యాకేసు విచారణ జరిగినది. 124 ఏ క్రింద మేజిస్ట్రేటు మాలానాగారిపైనే కేసు స్థాపనచేసెను. 27 వ తేదీని తీర్పుచెప్పబడును.

మే:- కేసుచేసినదిని మీరే వ్యతిరేకించురా?

మాలా:- అహ- నేను కేసుచేసినదిని.

మే:- మీరా మాపన్యాసములలో ఇప్పుడలచిన విషయముల నన్నిటిని ప్రభుత్వము-

మాలా:- ఆ యాపన్యాసముల నన్నిటి నేను చెప్పవలసిన గాని శంకను ప్రేటుమెంటులోనే వ్రాసియున్నాను.

మే:- నేనుచేసినట్లు మీ కొద్దవోందురా.

మాలా:- నేనుచేసిన విషయములన్నియు బ్రతుకుదేశపు దొరతనమునకే చెందును గాని యిండియా దొరతనమునకు చెందవు.

మే:- మీరు ప్రేటుమెంటులో వ్రాసిన విషయములన్ని యాన సత్యములని పిప్పకొందురా?

మాలా:- ఒప్పుకొందును.

మే:- మీరు ప్రభుత్వసాక్షులను క్రాంతిపరీక్ష చేసెదరా?

మాలా:- చెయ్యను.

మే:- వాదించెదరా?

మాలా:- లేదు.

మే:- అటులే 27 వ తేదీని తీర్పుచెప్పెదను.

మాండలికము గురించి

దినమే యామోదించినను, ఈ మాండలికము గురించి పరాసు రాష్ట్రముల వారు వివరములను లేఖ త్వర వాత గాని నానారాష్ట్రములవారు మాండలికము చట్టసమ్మతి మగు నధికార బాలకు, సిరియాసమన్యము గురించి గత 2 వ వారాకొరకు మాత్రమే మాండలిక కభ్యంతరము ఇంకను ఈ విషయము చర్చించుచున్నారు. ఏ సమ్యుతించిన తరువాత మాండలిక అమలులోనికి వచ్చు పాల్గొన్న మాండలిక సమన్వయము 14-వ (పుణ్యతీర్థముల) గురించియే చాలవరకు చర్చజరిగె 14 వ నిబంధనను మార్చెదరు. ఇది లేఖ ప్రకటించబడి

పుణ్యతీర్థములకు గురించిన 14 నిబంధనను గ. పుణ్యతీర్థముల పాలనపై నియమింపబడు సంఘమును గ. కాబోవు సమావేశమున చట్టములును తీర్మానించు ర్వయ పత్రికావిలేఖకుడు తెలుపుచుండెను.

సత్యేంద్రనాథసేనుగారు

బారిసాలు జయిలు

38 రోజులనుండి అభోజనము

సత్యేంద్రనాథసేనుగారు బారిసాలుజయిలులో 37 దినములనుండి అభోజనము మానివేసిరి. కొంతకాలమున కా సంతతి పౌరులకు తెలిసి వారు సభచేసి సరియైన విచారణ చేయవలెనని సర్ అబ్రహంసేంగారికి తంతివార్తనంపిరి. పిమ్మట రాయులవాదకు నిబ్రాహంబందగారు (ఎం. ఎల్. సి) గారు బారిసాలుజయిలులో విచారణచేసిరి. పిమ్మట జయిలు నూపర్నెంటు కలకత్తాకుపోయి జూలై 6 వ తేదీకి మరల బారిసాలుకు వచ్చెను. అతడు కలకత్తానుండి వచ్చిన పిమ్మట జయిలు లో సిక్కులు మరల అధ్యాపకయ్యెను. ఇప్పుడు చెజసాలలో ముగ్గురు అభోజనవ్రతము పూనియున్నారు. బలవంతముగ నావారములోనికి పంపుటగూడ యిప్పుడు మానివేసిరి. కొరడా దెబ్బలుకొట్టు ముక్కోణమునులేచి అందరికి బాగుగా కనబడుతావున నుంచెరి చెజసాలనుండి వచ్చినవా కొకరు నాకరి గించిరి. 11 వ తేదీని సత్యేంద్రనాథసేనుగారిని ఒకకేసు విచారణలో సాక్షిగా పిలువగా నతడు నిలవబడజాలక వణకసాగెనని చెజసాల నుండి కొత్తగా వచ్చిన ఆ మూల్యచరణుగారు చెప్పిరి. 11 వ తేదీ కేసు సత్యేంద్రుని స్థితి ఆటులుండి యిప్పు డెటులుండునో యూహింపజాలకున్నాము. 15 వ తేదీని గవర్నరు చెజసాలకు వెళ్లినపుడు రాజకీయ ఖయిదీలను గవర్నరుకు చూపించలేదని తెలియుచున్నదని నుకుమారదత్తుగారు బారిసాలునుండి సర్వెంటుపత్రికకు వ్రాసిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు

కార్యసంఘసభ

ఖద్దరు ప్రచారము

ఆంధ్ర ఉత్పత్తిరాష్ట్రములకు 1½ లక్షలుబదులు

“ఆంధ్ర ఉత్పత్తిరాష్ట్రములలో ఖద్దరు ప్రచారమునకు ఒకలక్ష యాబదివేల రూపాయలను బదులిచ్చుటకు అనుమతించితిమి. ఆ మొత్తముకు మించకుండా వేటు జమునాలాలు బజాజుగారు దఫాదఫాలుగా ఆరాష్ట్రములవారి కామొత్తము నీయవచ్చు” నను తీర్మానము బొంబాయిలో యిటీవల జరిగిన కార్యసంఘసభలో నామోదింపబడెను. మరుసటిసభ ఆగష్టు 14-వ తేదీని కలకత్తానగరమున దేశబంధు దాసుగారి మందిరమున జరుగును.

విదేశ వస్త్ర దహనము

సిసిమాలో మావగూడడు

సింధు నిరంకుశత్వము

1921 డిసెంబరులో అనాచరాబాదులో దేశీయ మహాసభ జరిగినపు డొకరింపబడిన విదేశవస్త్ర దహనపు బామ్మలను బయోస్కోప్ కంపెనీలవారు తమ ప్రదర్శనములలో చూపించగూడదని సింధు ప్రాకరాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను.

హిందూ పత్రికాలయము సోదాచేయుట

సింధు ప్రాకరాబాదులో హిందూ పత్రికాలయమును పోలీసులు నాల్గవసారి మరల సోదాచేసి ‘భారత సంగీత’ అను స్వరాజ్య గీతముల గ్రంథము 492 ప్రతులు తీసుకొని పోయిరి.

శక్తి సింధిపత్రికలపై కేసు

సింధు ప్రాకరాబాదులో శక్తి, సింధి, పత్రికలలో రివిన్యూ యుక్తోగకు లిద్దరిపై మానవస్త్రపు వ్యాసములు ప్రకటించబడిన ఆ రెండుపత్రికల సంపాదకులపై కేసు 500 శక్తినక్రింద కేసులు చేయబడినవి. శక్తిపత్రికా సంపాదకుడు బామిన నియ్యక చెరసాల కేసు. సింధిపత్రికా సంపాదకుడుగూడ అసహాయవాదియై యైనను ఆరోగ్యము సరిలేదను కారణమున బామిన నిచ్చెను.

సుక్కురులో తిలకు ముద్రాలయము సోదా

సుక్కురు పోలీసులు సుక్కురులో తిలకు ముద్రాలయమును సోదాచాచి “అంత్యమాచన” అను వ్యాసము వ్రాతప్రతిని తీసుకొనిపోయిరి. ఆ వ్యాసము కొక యువకుడు సింధి పత్రికకు వ్రాసెను.

ఇద్దరు ప్రచారకులు తుమాపణ చెప్పుట

జలందరులో 108 క్రింద శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ముగ్గురిలోను యిద్దరు తుమాపణ యిచ్చిరి. వారిని విడుదలచేసిరి గాని వారిపై మరల కొత్తి వారెట్లు పుంపబడిన.

11 ఏండ్ల పిల్లవానిపై కేసు

సింధు ప్రాకరాబాదులో 11 ఏండ్ల మహమ్మదీయ బానిసపై 108 క్రింద కేసు చేయబడిన.

యుత ధర్మవీరుగారి కేసు

కాశీ నగరము

జిల్లా సెంటు విడిఖయదు

22 వ తేదీ శనివారమునాడు సామంతులము 7 గంటలకు కాశీజయిలులో శ్రీయుత ధర్మవీరు (కాశీవిద్యా పీఠమున మాధుమిటిక్కుప్రాధెసరు) గారికి 6 నెలలు విడిఖయము వేయబడినది. వీరుగారు చిరునవ్వుతో చెజసాలలో ప్రవేశించిరి.

అమృతబజారు పత్రిక

మాననవృత్తి కేసు

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు

తన్నుకూర్చి అమృతబజారు పత్రికలో మాననవృత్తికరములగు విషయములు ప్రకటించబడినవి ఆ పత్రికపై సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు లేచినకేసు కలకత్తా హైకోర్టులో 24 వ తేదీని విచారణకు వచ్చినది. బెనర్జీగారి పక్షమున ముఖ్యసాక్షి యగు రైటుకోనరబులు వి. ఎస్. శ్రీ నివాసకాశ్రమిగారు ఆప్టిలియాలో నున్నారు. మరిరెండు నెలలవరకును యిండియాకు రాజాలరు గాన ఎయిదా వేయవలెనని బెనర్జీగారి వ్యాయవాది పిటిషను పెట్టెను. వాయిదా వేయబడినది.

జార్జి బోనెపు దేశాయిగార్లు

ఆగ్రానుండి లక్ష్మీకు మార్పుట

జార్జి బోనెపు మేనాదకు దేశాయిగార్లు ఆగ్రా జయిలునుండి లక్ష్మీ జయిలుకు మార్పురని యిండిపెండెంటు పత్రిక వ్రాసినది.

శ్రీయుత ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారు

గుంటూరు కేసులు

వేలకొలది ప్రజలు స్వాగత మొసంగుట

24 వ తేదీ సాయంత్రము రైలులో శ్రీయుత వారివారు ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారు గుంటూరు చేరి. వేలకొలది ప్రజలు రైలుస్టేషనుకు ఎదురువచ్చి వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగిరి. లక్ష్మీనారాయణగారు రాయవేలూరి చౌదరిగారి నుండి తిన్నగా తిరుపతికివచ్చిరి. అచట రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘముకు చెల్లిరి పంతులుగారిభవనమున శ్రీమతి లక్ష్మీ బాయిమ్మగారు గూడ తిరుపతికివచ్చిరి. దంపతులు తిరుపతిలో లక్ష్మీ వేంకట్రామణస్వామిని సందర్శించి అటనుండి గుంటూరుకు వెళ్లిరి. గుంటూరు రైలుస్టేషనులో శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారికిని శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారికిని శ్రీయుత మాడ భూషి వేదాంతవరసింహాచారిగారికిని పౌరులు పుష్పమాలలను బిచ్చించి వారి నూరేగింపుతో తీసుకొని వెళ్లిరి. వారిని సందర్శించిన తరువాత సమీపమున పౌరులు రాజమహేంద్రవరమున నిండి యుండిరి. ఈరేగింపు ఏలూరు బయటచేరెను.

సన్మానపత్రము

అచట చీమకుర్తి బసవయ్యగారు వారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి.

వల్లూరుపీఠము

ఈమొదటిసారికి వందపాఠాలు చౌదరిగారివారు పాఠపఠించినను వెనుదియమని ముద్రపడి పల్నాడు పీఠమున లక్ష్మీనారాయణ నరసింహాచార్యులుగారు నడిచిరి.

శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారును శ్రీమతి బ్రహ్మకోశుల లక్ష్మీనరసయ్య (డాక్టరు ముద్రాపాణ్యంగారి మాతృజేవత) గారును దేశారాధన మొనర్చుదని పౌరులను హెచ్చరించిరి గుంటూరు మండలకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి నేడు తండ్రి సంపెను.

అఖిలభారతాయుర్వేద త్రయోదశమహాసభ

రాజమహేంద్రవరమున ఆగష్టు 5, 6, 8 తేదీలను జరుగుట

అఖిలభారత మహామండలివా రామోదించుట

ఈ సంవత్సరము రాజమహేంద్రవరమున ఆగష్టు 5, 6, 8 తేదీలను అఖిల భారతాయుర్వేద త్రయోదశమహాసభను జరుపుటకు సన్మానసంఘమువారు చేసిన ఏర్పాటును నిన్న 24వ తేదీని చెన్నపురిలో జరిగినసభలో అఖిలభారతాయుర్వేద మహామండలి సాయంసంఘమువారు రామోదించిరి.

హర్షి మనుగారి ప్రవాసశిక్ష

ఆజ్ఞాపత్రమున కలుకొరుట

హర్షిమనుగారిని అడుగుదని

యద్యోగులు తెలుపుట

బి. జి. హర్షిమనుగారిని హిందూదేశమునుండి వెడల గొట్టినపుడేయబడిన ఉత్తరువుకు నకలు నోసంగవలెనని కోరుచు ఎఫ్. వైర్యునుగారు బొంబాయి దొరతనమువారికి వ్రాయగా చాలకాలము మిన్నకుండి చివరకు యీ (జూలై) నెల 12వ తేదీని ప్రత్యుత్తర మందిరి. "బొంబాయి హైకోర్టుజ్జడన కే ఎఫ్. వైర్యును(బి.ఎ. ఎల్. ఎల్. బి) గారికి బొంబాయి ప్రభుత్వకార్యదర్శి జే. కె. రావు (సి. ఎస్. బి. సి. వి. ఇ. ఎమ్. ఎల్. సి) గారు వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరము: మీరు జూలై నెల 8 వ తేదీని వ్రాసిన ఉత్తరము చేరినది. 1915 లో దేశక్షోభకాసనము 8 వ నిబంధన క్రింద బి. జి. హర్షిమనుగారికి పంపబడిన ఉత్తరువు నకలు మీకు కావలసినమీరు హర్షిమనుగారిని వ్రాయవలెనని మీకు తెలుపుటకు నా ఉత్తరు పీఠముడెను". అని లేఖయందు వ్రాయబడెను.

13 వ నిఖిలభారతాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము మూలికలు, ఔషధములు ప్రదర్శనము

పూనానుండి వచ్చు ఆయుర్వేద పంచానన కృష్ణశాస్త్రి కవడే, బి. వి. గారి ఆధ్యక్షత క్రింద గోదావరి నది తీరమున రాజమహేంద్రవరమున ఆగష్టు 5, 6, 7 తేదీలలో జరుగును

ఆయుర్వేదవైద్యులందరును తప్పక సమ్మేళనమునకు వచ్చి, ఈ సమ్మేళనమును జయప్రదము గావించవలె నని యందుములముగా అందఱికిని ఆహ్వానము బంపుచున్నాము. కలకత్తా-మద్రాసు తైనుమీదుగా రాజమహేంద్రవరమున్నది

స్వరాజ్యగీతములకేసు

చెన్నపురిలో విచారణ

శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు నేరము నొప్పుకొనుట

శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ, అచట సత్యనారాయణ, నరేంద్రమొదలగువారలపై తేబడిన కేసువిచారణ నిన్న (24 వ తేదీ సోమవారము) ఎన్కౌంటర్ పోలీసుకోర్టులో జరిగినది.

ఆ సత్యనారాయణగారు

"నామె (మాడవమ్మదాయి అచట సత్యనారాయణగారు) చేయబడిన కేసును తీసివేయగలను నేను చెన్నపురి దొరతనమునకు విజ్ఞప్తి పంపితిని గాన నాకు సంబంధించినంత వరకీపుడు విచారణచేయక వాయిదా వేయ గోరెదనని" ఆ సత్యనారాయణగారు పిటిషనుపెట్టిరి. "ముద్దాయిమీద కేసు చేయబడిన వారములైనది. అతి దీనివరకే ప్రభుత్వమునకు విజ్ఞప్తి పంపియుండవలసినది. అదిగాక అతడు దొరతనమువారికి విజ్ఞప్తి కోర్టు ద్వారా పంపలేదు గాన దానిని కోర్టువారు లెక్కచేయ నవసరములేదు గాన వాయిదావేయగూడదని పట్టిక ప్రోసిక్యూటరు వాదించెను.

కోర్టువారు వాయిదా వేయలేదు.

XII సత్యనారాయణగారు

మేజి-మీరు స్టేటు మెంటును వ్రాసి తెచ్చినారా? సత్య-తెచ్చినాను (అనిచదువ వారంభించెను).

ప్రశ్న-స్టేటుమెంటు కేసులను రాజకీయోపస్థానముననుబట్టి దాని నిచట చదువ గూడదు.

(ఆ స్టేటుమెంటులంతట మేజిస్ట్రేటు పుచ్చుకుని సెల ప్రభుత్వ వ్యాయవాది కియ్య అరెస్టుగూడ వదిలెను.)

ప్రశ్న-దీనిని రికార్డులో నుంచవచ్చును గాని ముద్దాయి యీ కోర్టులో వీనిని చదువగూడదు.

సత్య-మేజిస్ట్రేటుకొరకు గాకపోయినను నా దేశీయులకొరకు నేను దానిని చదువనే వలెను.

మేజి-మీరు పర్యవేక్షించుట కిది రాజకీయసభా వేదిక గాదు. మీమీద మోపబడిన నేరమునకు మాత్రమే మీరిచట ప్రత్యుత్తర మీయవలెను.

సత్య-నా స్టేటుమెంటులో నేను కొన్ని సవరణలను చేయ గోరెదను గాన నేను దానినిచదివి నా దేశీయులకు వినిపింపక తప్పదు.

ప్రశ్న-స్టేటుమెంటును మేజిస్ట్రేటుకొరకు చదువ నక్కరలేదనియు ప్రజలకొరకుమాత్రమే చదివెదననియు యీ ముద్దాయి యిదివరకే తెలిసెను. ఇట్టి కలయికగా దేశమున కీల్లు మార్పులు సర్వ హేత్తు విల్లు ను గాని హత్య చేసినందుకు తేబడిన కేసులో ముద్దాయి లిద్దరును స్టేటు మెంటును చదువగా జడ్జి నిరాకరించెను.

సత్య-నేను దొరతనము కొరకును ప్రజల కొరకునుగూడ నాస్టేటుమెంటును చదువదలచితని. మీరనుమతించనివో యిద్దాయి స్టేటుమెంటు చదువుటకు వీలులేదని నిరాకరింపట కిదియే మొదటి నిదర్శనము కాగలదు.

మేజి-ఈ కేసుకు సంబంధించిన స్టేటుమెంటును దేని వైనను మీరు చదువవచ్చును.

సత్య-ఇది అంతయును యీకేసుకు సంబంధించినదే. స్టేటుమెంటును చదువనియ్యక పోవుట అన్యాయమని ప్రాతమే నేను చెప్పెదను. గాంధీ మహాత్ముడు మున్నగువారుగూడ స్టేటుమెంటును చదువుట కెట్టి ఆభ్యంతరమును కలగలేదు.

మేజి-ఇక మీరేమైన చెప్పదలచెదరా?

సత్య-స్టేటుమెంటులోనున్న విషయములను తప్ప మరేమియును చెప్పకొరకు.

మేజి-మీరు గుర్తించెను 124 ఏ క్రింద నేరస్థాపనచేసి తిని. నేరము చేసినట్లు మీరొప్పుకొందురా?

XIII-నేను నేరము చేసితిని.

మేజి-నేను నేరము చేసితినిని చెప్పజాలను. స్టేటు మెంటును వ్రాసియుచ్చితిని.

ఆ-నేను చెప్పవలసిన దానినంతను నాస్టేటు మెంటులోనే వ్రాసియున్నాను. ఆస్టేటుమెంటును దొరతనము వారికి పంపితిని నేనెంతకు ముందు విన్నవించియున్నాను.

మేజి-మీరు నేరముచేసినట్లు పట్టికకుందురా లేదా?

ఆ-నేను నేరముచేయలేదు. నాకు సాక్షులులేరు. నేను క్రానుపరీక్ష చేయను.

మేజి-నేను క్రానుపరీక్షచేసి వాదించగోరెదను.

మేజి-మొదటి ముద్దాయి కేసులో కేసు (25 వ తేదీ) తీర్పుచెప్పెదను. తక్కిన యిద్దరు ముద్దాయిలకేసు విచారణ ఆగష్టు 10 వ తేదీని వరకు జరుగును.

సర్దారుమోతాసింగుగారు

అభ్యోజనవ్రతము ప్రభుత్వప్రకటనము

అకాలీనాయకులలో గడిచేరినట్టి మాస్టరు మోతాసింగు గారి నిరీక్షల జలందరులో ఆరెచ్చుచేసి చౌదరిగారిలోనుంచి, చౌదరిగారి నిబంధనలప్రకార నతని చంపెనున్న కృపాణిని తీసుకొనిరి. అందువలన నతడు భోజనము మానివేసి కర్తవ్యమును లేలుపుదని ప్రబంధకసంఘమువారిని కోరెను. అలంకరించు కృపాణి సుద్యోగులు తీసుకొనినచో భోజనము మాననక్కరలేదని ఆ సంఘమువారు మోతాసింగుగారికి తెలిపిరి. మరియు స్వయముగా ఆ విషయమును బోధించుట కిద్దరిని పంపిరిని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

విచారణ

జలందరులో గాంధీమండపమునందు 20-10-20 వ తేదీని మోతాసింగు గారి సంగీత యువస్వామిమండల సింగుగారు రాజద్రోహమును బోధించిన 124 ఏ, 153 ఏల క్రింద తేబడిన కేసు విచారణ జలందరు చౌదరిగారిలో ప్రారంభమైనది. ముద్దాయి వాదించుటలేదు గాని ఫిర్యాదీల సాక్షులను క్రానుపరీక్ష చేసెను. (జలందరు- జూలై 24)

ఎరవాడచెఱసాల

మహాత్ముని భోగములు

[మాగన్నాల్లు కె. గాంధీ]

మహాత్ముని చెఱసాలలో సందర్శించుట కీ నెల ఒకటవ తేది వెళ్లినవారిలో నే నొకడను. ఆయన చెఱసాల జీవనమును గూర్చి మేము కనుగొనిన యంశములను దేశ మెఱుంగుట సహజము.

దిన క్రమమేమని మేము మహాత్ముని ప్రశ్నించితమి. ఆతడు, ఉదయము 4 గంటలకే లేచి ప్రార్థనలందు కొన్ని గంటలు, ఆశ్రమమునందుగాని, ప్రయాణములందుగాని చేయు నటుల, కాలముగడుపునని సంపూర్ణ మానసముతో చెప్పెను. జీవనాశ్రయందు ప్రాతఃకాల ముత్రమోక్షమనియు, ఆకాలము శేమాశ్రమము కృధానే మలదనియు మహాత్ము డనవశము తన గవాచరములను హెచ్చరించెడివాడు. ఈ గొప్పభాగము నే నరు దును తప్పింపజాలదు. దీనిము నీయనదువలన కాబోయి, వెలు తురు నచ్చుననకు, మహాత్ము డేవనిచేయడు. కాలకృత్యములను తెలువేస్తూనే, తన కర్తవ్యతే ప్రియమగు, నూలువడకుట, దుది యేకుట, యందు కాలము వినియోగించును. మనయందలితో పాటు మహాత్ముడుండనత్తడు, ఎప్పుడో కొన్ని గంటలు తప్పించుకొని, జీవితపు భోజనమునకు పూర్వ ము పవిత్ర కార్యము లందు నిర్వహించుగ నుండెడివాడు.

మహాత్ముడు తన దిశాకార్యక్రమమును పట్టించును లేన పాదములకుంటున్నది యుండిన దూదిని చూచెను. నే నేతులను జేయుచుండి ఆపని నిష్పదేవదలిపెట్టి యిటుకునచ్చితిని ఆయన చెప్పెను. ఇదియు ఆయనకొక భోగముగనన్నది. కారాగారము నందు మహాత్ముడనభవి. ము భోగము లన్నిటిని కట్టించుట యనవ సరము. ప్రకృతివైచిత్ర్యములు మేండు. వాని నుపయోగించ దలచువారికే ఆవిభవించును.

ఈ మాట నిర్బంధితునికని, ప్రేక్షకులకును కర్పియిం దెను. మేము మహాత్ముని ఎన్నిమాతలు బ్రతిమాలినను మహాత్ము నకు, మహాత్ముడు చివరకు నెలుచుకొని యుండెను. వేడు కొనిన ప్రతిమాయను, 'సత' యని యను చుండెను. 'కావతె వని ఆరెడు పొందిన యనుభవము ఆయనకు భోగములుగనే కన్పించు చుండెను. కర్పియన్నను, ఆచ్యుతి వాతావరణము మాత్రము కిగిది కాని ఆయనభోగముగ నుండినట్లు చూడఱు లకు స్ఫురించును. సంభాషణ ముగించెను.

నిర్బంధితుడగు భవానీయుడు మానద సెలవు నై కొను చుండెను. అంతవపుర్యము తలచుచుకొని వారాపత్రిక కాబో లుచువుమండీ నూపతంబెండెంటు మానదవనదచి అజ్ఞాపూ ర్యకముగ గాతున్నను నెమ్మదిగనే మా సంభాషణను గూర్చి యేమియు సత్రికలలో ప్రకటింపవలదని హెచ్చరించెను. నైయ ధికారులగదనండి అట్టి స్పష్టమగు సుత్రపులు నచ్చెనయిం ఆతను తెలిపెను. ఆతని హెచ్చరికను మేము గమనింపకున్న, నిర్బంధితునికి ప్రాముఖ్యతను గలుగుచు ఆయ నను చూచుటకే యెవరును వెళ్లుటకు పీలులేదు. వాలుగుమాస ములకొకమారు ఆత్మసంతోష సందర్శించు భోగముగూడ నీః ధ ముగ నాపబడెనున్నది. కాని యీ భోగము నాపిననేమి? వాని కొంత ఆ మహాత్ముడు సంతోషింపడు.

మాడు మానముల కొక మారు ఉత్తరముల వ్రాయు నవకాశము మహాత్మునికి గలదు. ఆయన తనభార్యగారి కొకటి మాటిఅక్కర ఫాన్ గారి కొకటి వ్రాసెనని యు వాని ప్రభుత్వమువారు సవరింప గోరినందున, ఆయనయే నిలుపు కొనెననియు తెలిసినది.

సంభాషణాంతరము నూపరింపెండెంటు గావించిన హెచ్చరికను మహాత్ముడు విని "గవర్నరు నిష్కారముగ నా యుత్తరముల నావె ననువిషయమును గూడ ప్రకటింపగూడదా" యని విరువవ్వ నవ్వచు నూపరింపెండెంటును ప్రశ్నించెను. "కూడదు."

"నేను తేచుచుగానున్న విషయముగూడ పనికిరాదా?"
"ఏమియు పనికిరాదు."

నిర్బంధితుడు తలుపు వద్దకు మరలవచ్చి యికముందు సం దర్శనము చేయు నవకాశముల బోగొట్టు విషయము ప్రేక్షకుల నిర్ధారణై నదతి పెట్టితిని మాతో బలికెను. కనుకనే భర్తృ హరి మహానీయుడు "మనస్వీకార్యాధీనకణయతి దుఃఖంశచనుభ" అని వ్రాసియుండెను. మహాత్ముని ఒక కార్యమును చేయదల పెట్టినవాడు నుభయఃఖముల సరకు నేయడు. (యంగుఇండియా)

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి
బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 9/16 పెన్నీలు
బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 19/32 పెన్నీలు
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు } 15 3/4 పెన్నీలు
బాంకి కొనుగోలు రేటు }
మూడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 15/16 పెన్నీలు
అరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 1/4 పెన్నీలు
కలకత్తా మార్కెట్టు

కలకత్తా జులై 24 సోమవారము

పత్రి:—బెంగాలు వాగవూరు రూ 448

దవాగు 394

కెసోరాం 12/2

జనపనా:—ఆంగ్లో ఇండియా 378

యస్. యల్. కైపు 85/12

మాపురా 46/2

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి, బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 5/8 పెన్నీలు
డిమా డుబిల్లులు—15 21/32 పెన్నీలు

బొంబాయి

మేరుమాక్రెటు

బొంబాయి జులై 24 సోమవారము

సాయంకాలముగు సరికి వాటాలధరలు యాక్రిందివిధమున

నిలచియుండెను.

ఆచూచాబాదు ఆడ్వాన్సు రూ 2800

బొంబాయి కాటెక్ 1240

బొంబాయి డ్రాయింగు 1460

సెట్రలు ఇండియా 5160

సెంచరి 847

కొలబ లాండు 2380

కెనెంటు 550

కెరిభాయి 1935

డెవిడు 1820

ఫజులఖాయి 1355

ఇండియా బ్లిటింగు 251

ఇండియ మాల్యా 715

కొహినూరు 81 5

మ్యాగ్రేటు 878

పెరలు 1120

ఫోనిక్సు 897

సిండ్లెక్సు 865

పాప్రెజ్ 857

స్వదేశీ 5185

స్వాయ 1220

ఇతరవాటాలు

తాతాహైడ్రో—రూ 875

తాతా విరను అండు స్టీలు (ఆర్డినరీ) 60

" " (డిఫ్డెండ్) 220

తాతా ఆయిలుమిల్సు—55

సెంట్రలుబాంకి—37/8

తాతాబాంకి—15/7

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి: బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 5/8

[పెన్నీలు

డిమాండుబిల్లులు—21/32 పెన్నీలు

తెనుగు కాలికో బైండు

సివిల్ ప్రొశీడరు కోడ్ 5 0 0

క్రిమినల్ ప్రొశీడరు కోడ్ 6 0 0

ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 3 0 0

శతకరత్నావళి (గ్లేజు) 2 0 0

సుమతీశతకము 0 2 0

వేమనరత్నములు 0 2 0

శృంగార రత్నశతకము 0 3 0

వేణుగోపాలశతకము 0 3 0

నరసింహశతకము 0 2 0

విక్టోరియా డిపో,

మెలాపూరు - మదరాసు.

వాతావరణ నిధి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 25-వ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పవర్షావృష్టి	అధికవర్షావృష్టి	జలవృష్టి	వర్షావృష్టి	వర్షావృష్టి
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	వర్షావృష్టి	వర్షావృష్టి
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	వర్షావృష్టి	వర్షావృష్టి
బెంగళూరు	85.4	75.4	0.42	51.70	...
బొంబాయి	85.0	80.3	0.05	85.48	3.75
సిక్కిం
డెహ్రాడూన్	85.0	76.6	0.62	29.51	15.19
బాగారు	86.0	80.6	0.05	26.86	3.88
నాపాలపురం	88.6	80.0	0.1	12.14	0.44
కాశీపురం	76.2	63.3	0.48	26.56	5.86
కాశీపురం	98.7	81.1	...	3.82	4.61
కాశీపురం	90.4	81.0	...	9.83	0.08
మచిలీపట్నం	85.1	79.2	...	8.78	0.87
గుంటూరు	98.7	80.1	...	10.18	0.98
తెలూరు	85.7	78.5	...	3.54	0.03
మద్రాసు	98.4	75.3	0.91	1.10	0.19
కడపూరు	88.4	79.7	0.6	4.05	0.21
నాగపట్నం	97.5	79.5	...	8.17	0.46
పాంబూ	91.4	79.0	...	0.03	0.46
బ్రీంజోరు	94.8	77.8	...	2.27	...
కొశంపూ	86.4	75.4	...	12.56	0.29
తెలూరు	79.4	78.1	...	80.42	11.05
కొచ్చి	90.7	72.0	0.19	87.24	3.24
కాశీపురం	81.6	73.9	0.48	80.92	21.25
మంగళూరు	85.9	75.1	0.47	88.87	15.23
కొత్తూరు	66.8	62.2	1.42	70.10	9.41
కాశీపురం	81.9	75.0	0.6	78.15	8.43
కర్నూలు	82.1	75.9	0.41	79.08	...
బొంబాయి	88.6	77.0	0.45	56.34	15.56
మైదానా	85.1	71.7	...	6.8	3.18
మైదానా	87.8	71.7	0.04	5.12	2.64
అనంతపురం	92.8	74.6	...	1.58	2.11
కర్నూలు	83.8	74.5	...	0.61	2.82
కర్నూలు	91.0	78.8	...	2.80	4.44
కడపూ	85.5	76.2	0.18	4.88	1.62
కాశీపురం	76.0	68.6	0.07	4.98	3.33
దెంగుళూరు	80.6	66.0	0.05	5.40	0.83
కొడెకనూరు	86.7	58.1	...	7.17	0.91
తిరుగుబందలూరు	64.0	58.2	0.08	9.42	5.44
కొడెకనూరు	85.2	63.1	...	3.15	0.17
కొడెకనూరు	98.2	78.2	...	10.05	3.75
కొడెకనూరు	91.3	72.5	...	7.09	1.02
తిరుగుబందలూరు	99.8	77.5	...	0.61	1.84
కర్నూలు	98.0	77.8	...	2.15	1.95
కర్నూలు	96.5	76.9	...	2.84	0.05
కర్నూలు	0.25	0.71

సర్కారులు, కర్ణాటకము, పశ్చిమతీరము హైదరాబాదు, బొంబాయిలందు మజ్దులకామదారిగ నుండెను. కర్నూరు, మైసూరులందు హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు స్వల్పముగ నుండెను. సర్కారులు, కర్ణాటకము, సెంట్రలు దక్షిణములందు మజ్దులకామదారిగ నుండెను. మైసూరునందు సామాన్యముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను. మైసూరు, హైదరాబాదు, బొంబాయి, పశ్చిమతీరములందు వేడిమి హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులు లేవు.

వర్షము పశ్చిమతీరముననే గురియనట్లును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా. నాతావళి కాశీపురం.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచి మందు.

డబ్బీ 1-కి 0-6-0 అరులకాలు మూత్రమే.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

జూ బు లు

విశేషములకు సూచన

తే.పే, తే.ప్ర, తం. ని. చి:—(చేటింపబాలము.

ఆంధ్రపత్రిక

మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రజాతీయోపసంఘము

ఈసంఘమువారి సాధారణసభ ఈనెల 27 తేదీ సాయంత్రం కాలము 5-30 నిమిషము ఆంధ్రపత్రిక కాలమున జరుగను. భాగ్యశాస్త్రమునకు సంఘమువారియెదుట నొకరినొకరిని సాక్ష్యమునకు రెండుయూ, సాక్షులనంపుటనుగురించియూయోచించుట ను-సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థించెదము.

మదరాసు } (కార్యదర్శులు)
25-7-22 }

మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రజాతీయోపసంఘమువారు 24 తేదీన గావించిన సాధారణసభలో నిర్ణయించు జరుగబోవు రాష్ట్రీయసభకు ఉన్న కలక్షీనారాయణగారిని అధ్యక్షులుగా నూచించిరి.

ఆయుర్వేదపాఠశాల

నెల్లూరు సంస్కృత పాఠశాలయందు ఈ సంవత్సరము జూలై నెల మొదలు (1-7-1922) ఒక యాయుర్వేదశాఖ నేర్పరచబడినది. నిఖిల భారతవర్షీ యాయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షల కనుకూలముగ నాగ్రహార్యణ భావలయందు విద్యార్థుల యోగ్యతానాపరముగా విద్య నేర్పబడుచున్నది. ని.పేక్షముగ కృత్రిమానుకరగు నీయాయుర్వేదము నభ్యసించ గోరువారు విద్యాలయమున ప్రవేశపెట్టవచ్చును. వివరములు తెలియగోరువారు "నెల్లూరు సంస్కృత పాఠశాల ప్రాధానోపాధ్యాయులు, మూలపేట" అని వ్రాసికొనవలెను.

గాజులపల్లి మానుమచ్చాస్త్రి,
ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

విన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల

ప్రాచీనవిద్యార్థిసంఘము
ఆయుర్వేద పునఃప్రారంభమునకు వైద్యరత్న శేటు పండిత గోపాలచార్యులవారి జ్ఞాపక చిహ్నముగ శ్రీచెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలాభివృద్ధికోటను, వారు ఆయుర్వేదమునకు చేసిన ఉపకృతికి కృతజ్ఞతా నూచకముగను, నదరు కళాశాల యొక్క 'ప్రాచీనవిద్యార్థిసంఘ' మొకటి స్థాపించుట కేర్పాటు చేయబడినది. ఈ సంఘ సంబంధమైననభ కళాశాల భవనము ననే జరుపుట సమంజసమైనను, ప్రస్తుతము, ఈసంవత్సరము ఆగష్టు 5, 6, 7 తేదీలలో, గోదావరిజిల్లా, రాజమహేంద్రవరములో జరుగనున్న నిఖిలభారత వైద్యసమ్మేళనమునకుగా జరిపిన, సభ్యులు వచ్చుటకు ఎక్కువ సౌకర్యముగ నుండు నని తలచి, నదరు కళాశాల ప్రాచీనవిద్యార్థి సంఘపు ప్రధానమహావేళమును రాజమహేంద్రవరముననే ఆగష్టు 5 వ, తేదీ సాయంత్రము జరుపుటకు నిశ్చయించినాము గనుక నదరు కళాశాల ప్రాచీనవిద్యార్థులుగా నుండువారందరను తమ చిరునామాలను, యాదిగవ ఆడ్రెసుకు బంధగోరుచున్నారు. మతియు నదరు సమావేశమునకు వారు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరిరామశాస్త్రి,
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ, కృష్ణాజిల్లా.

హిందీ భాషా-గుంటూరు

గుంటూరు జిల్లామందు ఈ క్రింద నూచించబడిన ప్రదేశములలో, వీరకు దేశస్థులను పండిత రామానంద కర్మగారు హిందీ నేర్పుదురు.

1. బాలభారత సమాజము ఆగ్రహారం	ఉదయం 2 మొదలు 5 గంటలవరకు
2. విరాంజనేయస్వామి దేవాలయం	" 5 " 7 " "
3. స్వరాజ్యాలయము	" 7 " 10 " "
4. మహిళా హిందీ విద్యాలయము	పూర్వము 10 " 3 " "
5. గాంధీపేట	" " " "
6. లోకబంధుగాంధీ పేట	సాయంత్రము 5 " 7 " "

హిందీ నేర్పకొన తలచువారందరు నియమిత కాలమునకు తమ కనుకూలముగ ప్రదేశమున కేగి, నేర్పకొనవచ్చును. జిల్లా కార్యదర్శకులకు గుర్తింపు రామకృష్ణయ్య, గుంటూరు 25-7-22

నాడినిధానము

వైద్యులకు నిధానములన్నియు నాడినిధానము ముఖ్యమైనది గోగినిమాచితోడనే నాడిని పరీక్షచేయుదురు. అట్టి నాడి నిధానవిషయమునందు జలుపురు జలుపుభిప్రాయములతో 1919 సంవత్సరమున వెలువడిన ధన్యంతరిపత్రికలోను ప్రస్తుతమున వెలువడుచున్న వైద్యసమ్మేళన పత్రికలోను వ్రాయుచున్నరు. వాణిపిత్తవైద్యమును వరుసగా తర్జనీ మొదలు ఉండని కొందరు వైద్యులవైద్య వాతములు వైరితిగా ఉండుని కొందరు, ఇట్లు గ్రంథాభిప్రాయములు వ్రాయుచు ఆంధ్రవైద్యసమ్మేళనమునందు అభిలభారతాయుర్వేద సమ్మేళనమునందును యిట్టి భిప్రాయములను నిర్ధారణ చేయుటకు కొందరు ప్రాంతిక సభలయందు తీర్మానించిరి. తెనాలిలో జరిగిన 5 వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేదవైద్యసమ్మేళనమునందు నిధానాచేసినట్లు కనుపించు (చిత్రవైద్యము ఆచంపవలసిన మొదటివిషయమును నాడినిధానమును గురించి భిప్రాయభేదమును లేవనెడుట్లు నిర్ధారణ చేయుట రాజమండ్రిలో ఆగష్టు 5 6 7 వ తేదీలలో జరుగనున్న 18 వ అభిలభారతాయుర్వేద సభయందు వైద్యాడినిధాన తీర్మానము నిర్ధారణచేయుదురని సభవారిని కోరుచున్నాము.

అంగర వట్టాభిరామాచార్యులు,
రాయవరము

శ్రీకృష్ణకావరమేశ్వరి రైసుమిల్లు, గుడివాడ

కృష్ణవస్త్రములకే ఉపయోగించుట
ఈ నెల 20 తారీఖున మాగ్రామమున గోనగుట్ట వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం గారచే నూతనముగ నిర్మించబడిన రైసుమిల్లు యొక్క ప్రారంభదిన మహోత్సవము జరిగినది. వివిధపూజల జరిగినతరువాత మిల్లులోని పనివాడకు, ఏతద్వ్యవహారమును చూచి యానందించుటకు విచ్చేసియుండిన బంధువులకును, స్వప్రభులగు కర్షకవస్త్రములకే యొసంగిరి. మాగ్రామ వాస్తవ్యులగు సుబ్రహ్మణ్యంగారు మాగ్రామమున ఇట్లు కర్షకవస్త్రములకే పారితోషికముగ నిచ్చి కర్షకు వ్యాపకమునకు తోడ్పడి నందులకు వారెంతయు వంద్యులు. మాగ్రామము ఇట్లు కర్షకు వస్త్రముల సుపయోగించుట మిల్లుల చరిత్రయందు నూతనాంశ మనియే చెప్పవచ్చును. భారతీయులెల్లరు ఇట్లే యొనరించి ఆతిథిభుకాలములోనే నిర్మాణ కార్యక్రమమును పూర్తిచేసి భాగ్యశాస్త్రమునకును తయారగుదురని కోరుచున్నాను. 'భాగ్య' ఖద్దరుఫేసో యని మహాత్ముడు చెప్పిన దివ్య పదత్రయమున ఆంధ్రులెల్లరు సదా జపించుచు, లోలో తరచుచుండును నీ గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయము నెఱవేర్చి సాధ్యమిట్లుకీ దివ్యాభరణముల నొసంగి స్వరాజక్షిని చేపట్టెదరు గాక యని కోరుచున్నాను.

గుడివాడ పౌరుడు.

అభిలభారత ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము ప్రదర్శనము

ఈ వైద్యసమ్మేళనము యీసంవత్సరము రాజమహేంద్రవరమునందు ఆగష్టు 5 వ తేదీన పూనా వాస్తవ్యులను, ఆయుర్వేదశాస్త్ర నిపుణులను, వైద్యపంచానన కృష్ణశాస్త్రి కావిడే బి. యె. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగు నను విషయ మెల్లరుకు విదితము. వీరు 5 వ అభిలభారత ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనమును పునఃసం ఆహ్వానముచేసి, ప్రధాన కార్యదర్శి గను, ప్రదర్శన కార్యాధ్యక్షులుగను ఉండి, అచ్చటి సమ్మేళన ప్రదర్శన ప్రయత్నములను బహు వివరముగను, సకాశ్రీయము గను నిర్వహించిరి. మతియు వీరనేక సాహిత్య సమ్మేళనములు మొదలగు దేశోపకార కార్యముల నెఱవేర్చిన మహానీయులు. అట్టి వీరి యధ్యక్షతక్రింద జరుగు సమ్మేళనములు, ప్రదర్శనములు అత్యంత శ్లాఘాపాత్రములుగ నుండునని వేరగ చెప్ప నక్కరలేదు.

కావున వైద్యసాధకుల:దలు యీ ప్రదర్శనముకు ఆమూల్యములకు వారివారి యావధములను, ఆపూర్వములకు నితర వస్తువులను, మూలీకాయలను, మహారస ఉపసాది పదార్థములను, వీలైనంత విరివిగా బంధ ప్రార్థితులు. మతియు వారు పంపు వస్తువులన్నియు ప్రదర్శన నియమముల ననుసరించి చక్కని ఏర్పాటులతో పంపవలెను. ప్రదర్శనమునకు బంపు ఔషధముల యోగక్రమమును విపులముగా వ్రాసి పంపవలెను. ప్రదర్శనకాస్తు నామములను సంస్కృతములోను దేశభాషలోను వ్రాసి ప్రత్యేకము చీట్లకట్టి పంపవలెను. వైద్యసాధకులందఱు తగు నత్యాచమముజూపి, ప్రదర్శనవస్తువులను విరివిగబంపి, యీకార్యము జూపదముగ జరుగగలదు.

నోరి రామశాస్త్రి,
బెజవాడ.

ఏలూరుతాలూకా జాతీయసంఘము

ఏలూరుతాలూకా జాతీయసంఘ కార్యనిర్వాహకకర్త మువారు ఈనెల 16, 17 తేదీలు మావేళ మయి చేసిన ముచ్చితీర్మానములు.

- (1) 13-3-22 ల గాయతు 20-6-22 వరకు ప్రత్యేకనిధి క్రిందవనూలు చేసిన మొత్తమును కలుపు కొని రూ.1000-0-0 వనూలుచేసి ఆమొత్తముతో 4వర్గ పరిశ్రమకాఖ రుపుటకున్న ఆఖిలభారత సంఘమునుండి రు.5000-0-0 సంఘమువారి పూచీమీద ఆహ్వానంబును తీర్మానించడమైనది.
- (2) వైద్యకనిధితో 4వర్గకాఖ వేరుచేసి జమాఖర్చులు ఉంచుటకున్న ప్రస్తుతంలో 10 వర్గములు పెట్టించుటకున్న తీర్మానించడమైనది.
- (3) 1-3-21 మొదలు 31-5-22 వరకు జమాఖర్చుల పట్టిక ఆమోదించడమైనది.
- (4) జీతమీద పనిచేయు ప్రచారకుల సంకరిని తగ్గించుటకు తీర్మానించడమైనది.
- (5) ఏలూరు తాలూకా ఫిర్కా మచ్చి గ్రామములోపట్టులు నూది ఏకలు, ప్రతిగింజలు విక్రియించుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వైడిపాటి వెంకటనారాయణ,
కార్యదర్శి.

13 వ నిఖిలభారతాయుర్వేదయూనాసి మహాసభ

రాజమహేంద్రవరము నందు ఆగష్టు 5, 6 తేదీలయందు జరుపబోవు ఆయుర్వేద మహాసభను గూర్చి, తేదీలను మార్పు విషయములో జరుగుచుండు వివిధ వాదప్రతివాదములను పత్రికలయందు చూచుటకు మిగులకోచినియముగా నున్నది ఇది యెట్లున్నదనగా 'ఒకమనుజుని తలపోవు సమయమున మొగత్రాడుండునో లేదో యని చూచుకొను చందమున గాన్పించుచున్నది; అనగా ఆయుర్వేదము తగు ప్రోత్సాహము లేక నశింప నుండుతరి ఇంకను యూరకుండి ఇతరసామాన్య విషయములకై భేదముగ సభిప్రాయపడుట వైమహాసభను డాక్టరు లక్ష్మీపతి మున్నగు ప్రముఖులనుచేరి ఆంధ్రదేశమునందు జరుపుటకు వివిధ ప్రయత్నములను చేయుచు, యీసభకుగల గండముల నన్నిటిని దోలగించి వైతేదీలయందు సభ జరుపుటకు నిశ్చయించి అందుకు కావలసిన సంభారముల నన్నిటిని సమకూర్చి ఆహ్వానములంపిన పితవ పూర్వమువలెనే తేదీలను మార్పుట, ఆ నేటలకు నిరుత్సాహమును గలిగింపక మానదు. మతియు నితరరాష్ట్రముల వారు మనచంచలత్వమున కయి యొకిండుక సాహసీభక మానరు.

ఆయుర్వేద మహామండల స్థాయిసంఘమువారు ఆగష్టు 7 తేదీన క్రాంతిపాకర్మకోటకై యీమహాసభ నామనిపట్టు పట్టుట అంతపుచితముగ దోచదాయె. ఉపాకర్మసర్వసామాన్యముగ గృహములయందు జరుపు నాచారము గాన్పించు. మన పూర్వీకులను, ఇప్పటివారును కూడ నదులయందును, తీరాకముల యందును తర్పణాది క్రియలనొనర్చి దేవాలయములయందు హోమాదికృత్యముల నెఱవేర్చుట సహజముగ నున్నది. అనేక వేల మిత్రబృందములతోటి పవిత్రతమైన:యఖండగౌరవీయ తీరమున ఉపాకర్మసలపు భాగ్యమును గలగ జేసినందులకు, మహామండలి కార్యదర్శులను వేసొళ్ల కొనియాడవలసియున్నది. కాని వైపుణ్యనదితీరుంబున, వైయూపా.ర్యజువులుకు మిగుల కుతూహలమును జూపకుండుట ప్రశస్తమైనది గాదు. కావున మహామండల స్థాయిసంఘమువారు తమ యభిప్రాయముల విడనాడి యత్యంత కృతాహలముతో వైమహాసభకు విచ్చేసి జూపదంబుగ కొనసాగించుటకు ప్రార్థితులు.

ఆయుర్వేదభూషణ పండిత సి.వి.సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

నోటిసు

నెల్లూరుజిల్లా ఆత్మకూరు తాలూకా ఆత్మకూరు కాపు సుడు ఆనుమాలశెట్టి సుబ్బయ్య కొమార్లు తొలితయ్య 16 సంవత్సరములు వరుసముగల మయినరు అయి తల్లి అయిన మహాలక్ష్మమ్మ పోషణలోయుండు ఆమెమాటలు వినికుండా దుష్కర్మిలో దిగి జూదములు ఆడుచూ ఆతని మయినరు తమ్ముల యొక్క ఆదాయములకు విరోధముగా కుటుంబ ఆస్తిని దుర్వినియోగము చేయుచువున్నాడు ఆయనకు యెవరు అయిన అప్పు యిచ్చి దస్తావేజులు వ్రాయించుకొన్నయెడల అని చెల్లనేరవు. కటుంబ ఆస్తి జవాబుదారి కానేరదు గనుక తెలుపద మయినది.

అనుమాలశెట్టి మహాలక్ష్మమ్మమ్మకు

నెల్లూరు } గాను తండ్రి సామిశెట్టి
11-7-1922 } వెంకటసుబ్బయ్యపాల్లు

ఆంధ్రదేశవార్తలు

“ఇదివరలో ఆంధ్రదేశ సత్యవారాణ 4 ద్దశకంపై నిమిషే అనుపేయతో తునిగి పాతక రావుపేటలో నొక్క ఫ్యాక్టరీ నియమించుటగాను యీపాతకమందలి కొందరి ప్రజలకోరికపై స్థాపించ దలచుకొంటిమి. శ్రీమధుగా దాను గారు యీగ్రామము వచ్చినప్పుడు వారు నాతో చాలాకాలము చర్చించి యిట్టి ఫ్యాక్టరీలు స్థాపించుటవలన దేశమునకు ఎక్కువ కీడు కలుగుననిన, దేశీయమహాజనభా సూత్రములకు వ్యతిరేకముగా నుండుననిన నాతో చెప్పినందున మేమాయాద్యమును విరమించితిమి.”- వి. గోపాలకృష్ణ ప్రసిద్ధింతు.

మా తుని గ్రామమున నిడివలకు సుమారు ఒక్కొక్క గంటకు 50 వేల రూపాయల దొంగభద్రుల వచ్చుచుండెడిది. ప్రస్తుతము 4 వేలవలకు దిగిపోయింది. దీని కంటకును బెజవాడ వద్దకుల యనుగ్రహమే కారణము. ఇప్పుడు సరియైన భద్రుల వచ్చుచున్నది. కాని ఓరంగల్లు వద్దకపోవరులు కొందరు. విదేశీ రీతింబు నూలుతో నేసిన కోటు తానలు సావాచార్ల నలుపు తెలుపు సరుకును నిలువజేయుచు యాదట్టుపట్ట పట్టణములలో విజయనగరం విశాఖపట్టణము మున్నగుచోట్ల రు 5 మొదలు 8 రూ. వలకు విక్రయించుచున్నారు. కొంతవలకు దుష్కీర్తి నుండి గట్టునెక్కితిమని సంతసించుచున్న మాగ్రామముందే వీరిట్లు చేయుట మాయూరి దురదృష్టవని యెంచుచున్నాము. (ఒక విలేఖరి)

పాలమూరు

కృష్ణాజిల్లా తణుకుతాలూకా పాలమూరుగ్రామములో స్వస్థిశ్రీ చాందమాన దుండుభి నామసంవత్సర ఆషాఢబహుళ ౧౦ బుధవారంబోజున పాలమూరు స్వర్ణాకార్యాలయమున పాలమూరుగ్రామ జాతీయసభల మహాసభా శ్రీయుత కలి జిండి చిట్టి కుబ్జరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై జనకరి లగాయతు జూన్ నెలఖరువరకు గల లెక్కలను సరియాయ కొని, ప్రస్తుతస్థితిగతులను అనుసరించి భావికర్తవ్యమును గూర్చి కార్యక్రమమును తీర్మానించుకొనడమైంది. ఇందు భద్రుల విశేషముగా వ్యాపకము చేయుటకు పరిశ్రమకాకు నెక్కుడు ప్రాముఖ్యత యాయబడినది. (ఒక విలేఖరి)

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు

(ఒక విలేఖరునినుండి)

ఈ నెల 20 తేది మధ్యాహ్నము ౩ 1/2 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభవారు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమున సమావేశమై యాదిగుర తీర్మానములను గావించిరి.

- (1) జూన్ నెల లెఖలు చదవబడి అంగీకరింప బడివి.
- (2) ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమువారు ఉత్తరములు పంపవలె నని కోరి కాసనోల్లంఘనవిషయ మైన ప్రశ్నలపై యీసంఘము నకు యీజిల్లా సిద్ధము కాలేదు. అనగా సమిష్టి కాసనోల్లంఘన మునకు యీజిల్లా సిద్ధము కాలేదు. వ్యక్తి కాసనోల్లంఘనమునకు బహు కొద్దిమంది ప్రత్యేకవ్యక్తులు మాత్రము కొన్ని నీతివిరుద్ధ ములైన చట్టములకు మాత్రము ఘోషించుటకు సంసిద్ధులై యుండురు. వారిసంఖ్య కాసనోల్లంఘనల పట్టికయందు తెలుప గలము.
- (3) శ్రీయుత పున్నయగారు రాట్నములకు గా నెట్టిన అర్జీ చదువడమైనది. పున్నయగారి జవాబువారిమీద కాంగ్రెసువారు యియ్యమనికోరినపుడు వామనుచే నెయ్యెట్టుతో ఆరు రాట్నములు వారివరంగా యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైంది.
- (4) రాబోవు రాష్ట్రమహాసభాధ్యక్షులకు యీసంఘమువారు యీకేలది పేర్కొనవారిని ఎన్నుకొనుచున్నారు.

- (1) శ్రీయుత ఉన్నర లక్ష్మీనారాయణగారు.
- (2) ,, ,, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు.
- (3) శ్రీయుత లేబూరి సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొన్నందున, కార్యనిర్వాహక సంఘమున వారి స్థానమునకు భర్తీగా శ్రీయుత క్రకరాజు వెంకట్రామయ్యగారిని ఎన్నుకొనడ మైనది.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(ఒక విలేఖరునినుండి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

జిల్లాకాంగ్రెసులంఘన ఉపసంఘమువారు యీ నెల 9 వ తేది నెల్లూరునుండి బయలుదేరి కావలి, బలదంకి, బ్రాహ్మణ కాక, అగ్రహారం, జిల్లిపురం, పల్లూరు, చిటిపాలెం మొదలగు గ్రామములకు వెళ్లి, అచ్చట తయారగుచుండిన రాట్నపు సూలును, వస్త్రములను పరిశీలించిరి.

బలదంకియందు ౨౦౦ రాట్నములు తిరుగుచున్నవి. బ్రాహ్మణకాక అగ్రహారమునందు న్యాయవాదికృత్తిరి వదలి భద్రులకేవలము పనిసలుపుచున్న శ్రీయుత విస్వా రాజగోపాల రావుగారికిరపున కిట్టిపాటి సుబహ్యుల్లాంగారు కల్పితే కుద్ధ స్వదేశవస్త్రములను తయారుజేయించుచున్నారు. వస్త్రములు చిటిపాలెం నూలుతో తయారుచేయబడినవి గావున సన్నగా తీగ్నవి పల్లూరు గ్రామమునందు కూడ, జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శినుండి ప్రస్తుతము కృష్ణజన్మస్థాన మలంకరించుచుండు శ్రీయుత తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి కంపెనీవారివలన సుమారు ౨౦ మగ్గముల మీద ఉద్ధృద్ధవస్త్రములు తయారగుచున్నవి. తీరును చిటిపాలెము నూలునే ఉపయోగించుచున్నారు.

చిటిపాలెం గ్రామమునందు సుమారు ౧౦౦ రాట్నములు యెంబకళ్ళు తిరుగుచునే యున్నవి. ఇచ్చటి నూలు మిగుల సన్నగా నుండును. పడుగు 1 కి మాడు రూపాయలు. కావలియందు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఒక వగ్గమును మాత్రము నిర్మించియున్నారు.

కాంగ్రెసు వస్త్రాలయము.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ వస్త్రాలయమును మరల తిప్పరాజు సరేముద్ద నుండిన పూర్వస్థానమునకే మార్చి, అచ్చట చిటిపాలెం సన్ననూలుతో నేయబడిన కుద్ధ స్వదేశభోజనములను రంజించిరి, అంగవస్త్రములు, పూలుజేసిన రవికగుడ్డలు, సన్ను చొక్కాగుడ్డలు అతిరసమైన వెలలకు దొరకును.

హిందీ ప్రచారము

ఆంధ్రరాష్ట్రహిందీ ప్రచారసంఘమునకు నెల్లూరుకార్యస్థానముగ నేర్పబడుచున్నది. గడచిన రెండు వత్సరములనుండి అలహాబాదునుండి వచ్చియుండిన హిందీ ఉపాధ్యాయులు రాంధాసే గారు చాల శ్రద్ధావంత్రులైనవనిజేసి యుండుటచే, గ్రామములయందు సామాన్యులను కూడ యీజాతీయభావ యు దత్తుకొనఁజూచుచున్నారు. నెల్లూరు ముగ్గుడిసీపల్లెసంఘము వారు, ప్రత్యేక హిందీ ఉపాధ్యాయుని నియమించి తమపాత కాలంబు బాలురకు హిందీభాషను నేర్పుచున్నారు. శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయమున శ్రీమకూడ హిందీని పఠించుచున్నారు. జిల్లూరు, కింగ్ పేజ్, సుదూరు, కావలిగ్రామముల యందు ప్రత్యేక ఉపాధ్యాయుల నిర్మించి యున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీ ప్రచారసంఘ కార్యదర్శి రాంధాసే గారు రాష్ట్రమున రెండుమాసములు ప్రచారము నలవవలసి యుండుటచే వారిస్థానమున రాజుహేంద్రవరమునుండి శ్రీ యుత సోనారాయణగారు విచ్చేసియున్నారు.

అదిమాంధ్ర మహాజనసభ

నెల్లూరుజిల్లా అదిమాంధ్ర మహాజనసభ రెండవకూటము యీ నెల 15 తేది కనివాసము నెల్లూరు పు: సౌధమున మద్రాసు కాసన నిర్మాణసభ్యులకు శ్రీ గాలి సంవసంగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయెను. శ్రీయుత సి. వారాయణస్వామి రెడ్డి గారును డాక్టరు గురవరెడ్డిగారును విచ్చేసియుండిరి. శ్రీకందనం గారు సంఘాభివృద్ధికి మూలమగు ప్రస్తుత అంగవిద్యా విధానమును గూర్చియు దిరభాస్తు భూముల గూర్చియు ఉపన్యసిం చిరి. అటుతరి నెల్లూరు అదిమాంధ్ర సంఘాభ్యుత్థులగు వి. సా మయ్యగారు కొన్ని ఉత్తరీర్థ్యములను చదివిరి. అని యన్నియు ఆమోదించబడెను. సభ్యులలోనొకరు మాత్రము తీర్మానములను చర్చించుటకు సావకాశ మొసగవలయుననియు అట్లు చర్చింపబ డినతర్వాతలంకరింపబడుటకునుజనమనయఅభ్యుత్థులనుకోరిరి. కాని అభ్యుత్థులు తీర్మానములన్నియు అంగీకరింపబడిన తర్వాత తమతమ ఉభిప్రాయముల వెల్లడిచేయుట కవకాశమొసగెనని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. అచ్చట సమావేశమై యుండిన పామరజ నము శ్రీ కందనంగారి వివరిత సిద్ధాంతములకు లోనై తీర్మాన ముల నన్నిటిని అంగీకరించిరి. తదనంతరము సభ్యులు తమ అభి ప్రాయములను వెల్లడిచేసిరి. భిన్నాభిప్రాయములు కొన్ని వెలు వడెను. కాని తీర్మానములు సరిగ్గప వీలు లేకుండెను. అంతట గభ ముగిసెను.

సార్వభౌమనిపై కత్తిగట్టుట

నేరమరుజాపుగాకుండుట ముద్దయలువిడచుట

కత్తిగట్టు, జూలై 19:— ప్రసిద్ధిగాంచిన కోయప్పగోడి కుటుంబమునకు జేరి 4 గురు మలబారు భూస్వాములు సార్వ భౌమనిపై కత్తిగట్టినను నేరమునకు స్పెషల్ జడ్జిగ నియమించ బడిన బ్యాక్స్ కో గారు మరల విచారణను ప్రారంభించిరి. హత్యలు కొంపలు తగులబెట్టుట మున్నగు నేరము లాకోపించబడినవి. కిర్యాది తరపున ఆఖరుసాక్షిని కట్టిన ప్రాసిక్యూటరు విచా రించెను. కందుగాక అను సాక్షి ఆతనిని మాపిలాలు పనీదుకు గొంపోయి, ఇస్లాముకుతమును స్వీకరింపు వని బెడరించినట్లును స్వీకరించునన్న చంపెద మని భయపెట్టి రని నడచెను. తాను బలవంతముగ మతమును స్వీకరింపవలసి వచ్చె నని జెప్పెను. న్యూజెంటు గ్రాంటుగారు గోవిందనాయకుగారిని అడ్డవవాళ్లు వేసిరి. తరువాత జిల్లాలో ఆయాశ్రయని అడ్డవవాళ్లు వేసిరి జిదప కిర్యాదిసాక్షి చతురాయగారు అడ్డవవాళ్లు వేయబడిరి ఇంతటితో కోర్టు ఆపుజేయుచున్నది.

నేరము మరల 21 తేదీని విచారణ ప్రారంభమయెను. నత్తునిపిడికర్తగారు అడ్డవవాళ్లు వేయబడిరి. తరువాత ఆర్యులం అను సాక్షి విచారించబడెను. వేలు, గోపాలమూర్తి అప్పు నాయర్లు అడ్డవవాళ్లు వేయబడిరి. వీరందఱును విప్లవ మునుగూర్చి సాక్ష్యమునిచ్చిరి.

ముద్దయలు నేరస్థులగు రుజాపుగాకుండుటచే విడు తలచేయుచుండిరి.

స్టేటు కప్రస్పెలు, లెజిస్లేటివు ఎస్సెంట్సీ

లలో 19 వ తేదీని ప్రజ్ఞించబడినట్లులనే కార్యక్రమము జరుగును. వాని స్టేటుకప్రస్పెలులో 6, 11, 18, 20, 25 నెవ్రెంబరులో జరుగు అసభికార్యక్రమ తీర్మానములనుగూర్చి అగస్టు 28, 29 నెవ్రెంబరు 4, 6, 11 తేదీలను బ్యాలేటు జరుగును. 7, 12, 14, 21, 23 తేదీలను జరుగు అసభికార సభ్యుల తీర్మానములనుగూర్చి బ్యాలేటు అగస్టు 28, 29 నెవ్రెంబరు 6, 11 న జరుగును. లెజిస్లేటివు ఎస్సెంట్సీలో నెవ్రెంబరు 4 వ తేదీకి పూర్వము జరుగు బ్యాలేటుల సభ్యులు పాల్గొనుటకు వీలులేకుండుట జేసి తాము ప్రవేశబెట్టునన్న పనులను వ్రాతమూలకముగ ముందుగనే తెలియజేయవలె నని కార్యదర్శికి అధికార మియ్యబడును.

తిబెటు పరిస్థితులు

ఇతరదేశములవలె నే తిబెటుదేశముకూడ ఆరిక తనికర పరిస్థితులచే చిహ్నములలో నున్నది. మధ్యకర, తీవ్రజలు, వీరలగు మర్యాదకట్టుబడుము వారు దారిద్ర్యము ననుభవించుచున్నవారు. మారకము ప్రతికూలము జీవనమునకు ఖర్చు అపారము. కనువులు విస్తారముగ చిహ్నములము ఇట్టి కష్టదశకు కారణ ములు. ప్రభుత్వములకూడ కిక్కులు గల్గినవి. ఖర్చు ఎక్కువ రాబడి లేకుండు. ఈ పరిస్థితులను సాధించుటకు బ్రిటిషు ఇండి యా ప్రభుత్వమువారు ననుసరించి క్రొత్తలన్నులు విధించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. వెద్దవాండ్లు అందుచును ముగిసి రెండు టంకములు కేల పన్ను నీయవలెను. ఇండియా నా నె ము ప్రకారము టిబెటు నానె 6 అణాలు విలువ. జరువులను పెంచువారు జులైపు 1 కి ఒకటంకము నీయవలెను. ఏడంతుపు లైనను సరే. గొట్టెలకుండును గట్టువారు మాత్రము ఒకే మొత్త ముగ వెద్ద మొత్తము నీయవలసియుండును.

మరాఠారాష్ట్ర, కాసుల బాలయ్యనాయుడు (అకాం టెంటు పెంట్రెల్ ప్రావిన్సును పి. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటు) గారు కొన్ని రోజులు ఆశక్త్యముగానుండి 17 జూలై 1922, 1 1/2 గంటలకు బొలారములో తయొక్క యింటియందు మరణము జెందిరి.

వీరు బొల్లూములో ఫుట్టి 16 సంవత్సరములందు మద్రాసు యూనివర్సిటీ మెడికల్ స్కూల్లో పరీక్షలో ఫస్టుక్లాసునందు కడలేరిరి. దానివై వారికి బంగారుపతకము దొరికెను. అటు తర్వాత పి. డబ్ల్యు. డి. నాల్గవతరగతి అకాంటెంటు పరీక్షలో ప్రవేశించి మిక్కిలి క్లాసులుగా కడలేరిరి.

దానివై వారికి పి. డబ్ల్యు. డి. అకాంటెంటు వుద్యోగము దొరికినది. వేరారు మధ్యప్రాంతములో చేరవచ్చుదు వీరిని అక్కడికి మార్చిరి. అచ్చట సుమారు 30 సంవత్సరములుగా పనిచేయుచుండిరి. వీరి వుద్యోగ కాలములో అన్ని జిల్లాలకు మార్చబడిరి. చివర నాన్నూరులో వుంచుండిరి. వీరు 1 వ తరగతి 2 వ తరగతి అకాంటెంటు పరీక్షలో కృతార్థులైనారు. వీరు లెక్కల విమర్శలలో అనుభవకాలులు - ప్రవీణులు. అధికారులు వీరి యొక్క అభిప్రాయమును ఆధారముగా యెంచెడివారు.

వీరు విద్యార్థివకులు. అనేక విద్యార్థులకు ప్రసంగయము చేయుచుండిరి. - ఒక విలేఖరుడు

సమకాలికాభిప్రాయములు

బొంబాయి అల్లరులు - పరిహారములు

దేశంబరుమాసమున బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరులవల్ల వస్తుము ఖండినవారి కొంతసొమ్ము ప్రహారముగ ఇయ్యవలయునో నిర్ణయించుచు రావుబహదరు సి. హెచ్. డెటిల్వాడుగారు తీర్పు చెప్పిరి. భీమంతులగు యామాజిట్టేలుగారి తీర్పును పలువురు గ్రహింపలేదున్నారు. వీరినాయకులును మామట్టుకు మాకు కొంచముకూడ బోధపడలేదు. ఒక అంగ్లేయనామీనుజి భర్త, ఒక పార్శ్వయుగభర్త యీ అల్లరులతో మరణించిరి. అంగ్లేయ శ్రీతిక లక్షరూప్యములు, పార్శ్వశ్రీతిక పదివేలరూప్యములు పరిహారముగ ఇయ్యబడెను. (అచ్యుతబహద్రులతిక)

* * *

లాయిడు బార్లిగారి ప్రగల్భములు

మాజినిగారి గౌరవార్థమే. ఇటాలియనులు లండనులో ఒక సభ జరిపిరి. ఇటాలీదేశపు విదేశాంగమంత్రి ఆ సభకు కచ్చియుండెను. లాయిడు బార్లిగారికి ఏ సమయమునం దెట్లు మాట్లాడవలయునో చక్కగ తెలియును. ఈ సభయందు వీరు మాజినిగారిని అధికముగా ప్రశంసించిరి. ఇటాలీ విదేశాంగమంత్రిని ఉద్బోధించుట కాబోలు వీరి పన్నాగమును పన్నిరి. మాజినిగారు నూచించిన ప్రజా ప్రభుత్వ యుగ మిదియేనని వీరు చెప్పిరి. టర్కీవారిచే నిర్బంధింపబడిన జాతులకు స్వాతంత్ర్య మొసగవడెనట! ఈ ప్రయత్నమునందు టర్కీదేశమునకు బానిసత్వము సంక్రామించె ననువిషయమును వీరు మరచిరి. బిస్మార్క్గారిచే నిర్బంధింపబడిన సామాన్యము ధ్వంసము చేయుటకై. సామ్రాజ్యవాదులు క్రైస్తవులకులని క్రైస్తవేతర జాతులనిగోధింప సమకట్టుటయే నాప్రజాప్రభుత్వయోగము! జంతులేక ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నాటిలేని నిరోధవిధాన మవలంబించుటయేనా ప్రజా ప్రభుత్వ యుగ మునకు నిదర్శనము. మాజినిగారు విశ్వాసము, మాట నిలుకడ, ధర్మప్రవర్తనము ఆదర్శములుగ నుండవలయునని చెప్పిరి. ఈ ఆశయములు ఉత్కృష్టములని మనప్రధాన మంత్రిగారు పొగడిరి. అట్లైన యీ ఆశయములనే మరింత ఉత్కృష్టముతో పట్టుదలతో దృఢముగ సమ్యక్ముతో బోధించిన భారతీయుని నిర్బంధమును వీరే అమోదించిరి. తనతీయ్యని పలుకుట తానే భిష్మ చెందెను. జాతీయ స్వాతంత్ర్యదేవతను మాజినిగా రెట్లు ఆరాధించిరో అట్లే మహాత్ముడు స్వాతంత్ర్యస్థాపనమనకు కంకణము కట్టుకొనెనుగదా! ఇట్టి అంగీకరించుచున్న లాయిడు బార్లిగారి తీయ్యనిమాటలు విని నమ్మువారు మోగపోవువారునురా? (బొంబాయి కానికలు.)

* * *

ఒక నీతిలేని పార్టీ

ఒకపక్ష మేర్పడిన తరువాత, ఆపక్షప్రతినిధికి అగౌరవము కలిగినప్పుడు, అయగౌరవము అపక్షమునకంతకును జరిగినట్లుగ నెంచుకొనవలెను. అప్పుడే యాపక్షముయొక్కమాటపై గవర్న మెంటునకు భయభక్తులుండగలవు. అట్లు కాక, సింహ గారు రాజీయిచ్చినప్పుడు నాయకుగారు, నాయకుగారు రాజీయిచ్చినప్పుడు సాఫీగారు, సభాగారు రాజీయిచ్చినప్పుడు ఆయ్యగు ఇన్విధముగ ఒకనియచుము లేకుండ ఎవరికి వారు ఉద్యోగ కాంక్షను వెలిబుచ్చుటయా? సభాగారుగవర్నమంటిని ఎవరును అనజాలరు. వీరిప్పుడు తమయోద్యోగమును వదలుకొనినది అసహాయోద్యమములో జేరునిమిత్తమున గాదు. ఉద్యోగములో జేరినప్పుడు మితవాది. ఉద్యోగమును వదలుకొను చున్నప్పుడును మితవాదియే. మితవాదికికూడ నిష్కాలి దుష్కరమైనదని చూపుటకే తాను రాజీయిచ్చుచున్నప్పుడు, ఇంకొక మితవాది ఆపదనికి దుముకజూచుట బహుశోచనీయము. మితవాదపక్షము ఉద్యోగకాంత్రాపకుల వర్గముకొంద మారిపోయినపిమ్మట, ప్రజాసంఘములో దాని కిక స్థానము లేదు.

జల్లాబోర్డు వెసిడెంట్లు

కృష్ణాజిల్లా బోర్డువెసిడెంటుయిన మోవర్ల కానుచంద రావు పంతులుగారు "లిట్టను కమిటీ" పనిమీద ఇంగ్లండునకు బోయి, మూడుమాసములకంటె నెక్కువ కాలముకంటె తిరిగి రాజాలకపోవుటచే వారు వెసిడెంటుపదవిని తిరిగి స్వీకరించుటకు రూల్సు ఒప్పువని ప్రధాన గవర్న మెంటువారు పంతులుగారిని త్రోసిరాజుచేసిరి. కాని అనంతపురంజిల్లాబోర్డు వెసిడెంటుగు కేశవశిల్పగారు కూడ స్వీకరించుటకై ద్వీపాంతరము పోయి తిరిగి వచ్చుటకు మూడుమాసముల కాలపరిమితి దాటినను శిల్పగారు తులకులముగ తిరిగి వెసిడెంటు పదవిని స్వీకరించుటకు యిల్లుమానెనా? లేక పంతులుగారి కడ్డమునచ్చిన రూల్సు వీల్లగారి విషయములో పాటించనా?—కృష్ణాజిల్లా

అసహాయోద్యమము - బాతిద్యమము

దేంగాలు గవర్నరుగారు డెక్కాలో ఉపన్యసించుచు అసహాయవాదులు బాతిద్యమమును పురికొల్పుచున్నారని చెప్పిరి. ఈ ఉద్యమము ప్రాంతీయ కాకమునుపే బాతియగాయకుల వై యానింద మోపబడెను. రాజకీయనాయకులు బాతిద్యమము పురికొల్పుచున్నారని ప్రభుత్వమునారు చెప్పుచు నేయున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానమువల్లను దేశములో అమలునం దున్న పట్టుమువల్లను బాతిద్యమము వృద్ధి చెందుచున్నదని నాయకులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెడివారు. ఈ కథ ఇట్లే కడచిన 40 సంవత్సరములనుండి జరుగుచు నేయున్నది. దాదాభాయి నాథోజీ, సురేంద్ర నాథబెన్సే వంటి మితవాదనాయకులు ఈ సమాన్యనిపై ఇట్టి నింద మోపుచుండెరి. ఆని దేసాంటుగారు హాంకంగాలు అందోళనము జరిపినదియులలో ఆమోహద ఇట్లే నిందింపబడెను. అసహాయవాదులవై గావింపబడు దోసాకోపణ వారి గౌరవమును అతిశయింపజేయుచున్నది. అసహాయవాదుల ప్రచారము సలితముగ ప్రసరించు అడ్డుతడుకు ప్రబోధము కలిగినది. స్వాతంత్ర్యభిలాషయు దేశమునందంతటను వ్యాపించినది. ఈ ప్రచారమువల్ల బాతిద్యమము కొంచము అధికముగ వ్యాపించి యుండవచ్చును ఇందులకు వీరింతమాత్రము ఉత్తరవాదులు కారని గవర్నరుగారు అంగీకరించవలెను. వివిధజాతులకు సమానహక్కులు సౌకర్యములు లేనియెడల ఆజాతులకు భేద భావముండటం సహజము. ఇందులకు అసహాయవాదులను దోషించుట ఉచితముకాదు. అయినను కొందరు ఆచేకపరలై ఉద్యమ నాయకుడు బోధించిన కాంతి అపొంప ప్రేమనూత్రిములను మరచి ప్రవర్తించి యుండవచ్చును. వీరు దోషులై యుండవచ్చును. అయినను ఇట్టి గొప్ప ఉద్యమములందు ఇట్టివారు కూడ నుండటం సహజము. ఇట్టివారి ప్రవర్తనమును అధారముగ నైకాని ఉద్యమమును ఖండించుట న్యాయము కాదు. (జిల్లాము.)

రాజోలుతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమునకు రాజోలులో జాతీయ శత పాఠశాల స్థాపింపబడునని గత 30 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రచురించుటంటి మన్న సంగతి పాఠకులకు విశదమే. పాఠశాల అగడ్త 2 వ తేదీని స్థాపింపబడును. ఇంత దనుక 14 దరఖాస్తులు చేరినవి. ఇంకను 6 గురు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు వీలుండును. చేరదలచుకొనిన విద్యార్థులు జాగు సేయక పాఠశాల తెరచులోపుక దరఖాస్తులు యిక్కింది చిరు నామాకు పంపవలయును. కావ్యవర్ణి, రాజోలుతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము.

న వ ల లు	క థ లు
శృకానవాటిక - గొప్పనకల	1 0 0
వీరభూజ - గొప్పచరిత్ర	1 0 0
విజయనగరరాజుల కథలు	0 3 0
చిత్తూరురాజుల కథలు	0 4 0
దీర్ఘచక్రవర్తుల కథలు	0 4 0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0 2 0
0.8-0 ఆకాల పుస్తకములకు తక్కువ పంపము.	
కల్యాణవర్ధనీ పరిషత్తు, రాయవరం. (గోదావరజిల్లా)	

అ స్టో లై ను

వైద్యకాస్త్రము ననుసరించి ఖద్దన తయారుచేయుచు, నీలుచేయుబడిన బుద్దలో నింపబడిన బొవధమును ఇన్జెక్షన్ చేయుటచే ఉబ్బునరోగము పూర్తిగా నయచును. పోస్టు ఖర్చులతో సహా బుడ్డి 1 కి ధర రు. 15-8-0. ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను. BANERJEE & SONS Manufacturing Chemists. 53 A, Parbati Charan Ghose Lane Barabazar, CALCUTTA.

ఆయిలు ఎంజినులు

రెండు 3½ హెచ్. పి. హార్వర్స్ ఆయిలు ఎంజినులు (వాడనవి) అమృతమున కున్నవి. ఎంజనులు బాగా పనిజేయుచు ముందెత్తితియం దున్నవి. 16 అడుగుల స్టాప్లింగు, రెండు పుల్లలు, పెద్ద నూనెతోట్టి, 2½ అంగుళములు పంపు సహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని ధరను నిర్ణయించుకొన వచ్చును. ఆంధ్ర పత్రిక 7, తంటుకట్టినిధి, మద్రాసు.

వెలసులభము. ఫల మధికము. ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ. రూ 16,500 లకు లాటరీ చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు ఆద్యులారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపలు నెం 143 గు కలిగియుండుచిట్టి నెం డంతస్తులు గలిగిన నామేడను అద్దాల వీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాకత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరు వేయబడును. ఎంజ ప్రతివారును వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది ఉచితము. తర్జనము, తరుణము మించిపోయిన తరువాత పర్సనల్ యావడైన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున తబిస్సీళ్లున్న, వికాములున్న కోరువారు మా యేజంటలవల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని లెలునుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల వనూలు ఆద్యుల సొమ్ము కృష్ణాజిల్లా యేలూరు సెంట్రల్ కో ఆపరేటివు బ్యాంకులో నుంచబడును.

2 ప్రతిగ్రామమునందును మంచి యేజంటలు కావలయును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యిక్కింది సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని) లెలునుకోవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అద్రస్టును స్పష్టముగ ప్రాయము చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మేడ ఆర్డరు చేసిన యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును"

ఏలూరు } మూటూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922. } మేడ హక్కుదారుడు.

పాలసంగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధికి శ్రేష్టమయినది. సహామేహములు, మేహ పాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 తు॥ డబ్బి 1-4-0 పి. పి. 0-3-0
కూమ్మూడ లేహ్యము.
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాన్లుతీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
2 డ॥ చాలును. 20 తు॥ డబ్బి 1-4-0 పి. పి. 0-3-0
పి. శి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(3351-4) వెలికేపి—నెల్లూరుజిల్లా.

(873) "కాంతామదహరణి"

అనుయనాని వైర శాస్త్రప్రకారము తియారయి, ఇంగ్లీషుపుష్టికి దివ్యమైన లేహ్యము. దీనిని సేవించుటచే, నిస్వప్న, లేవనకత్తిలేకుండుట, స్వప్నముందు ఫలము, రతిలో క్రీస్తుస్థలము, కాన్లుచేటు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయావనములు నిచ్చును. నీ గుణాయయ యేల సిగ్గు పడదవు? దీనిని సేవించి స్వర్గసుఖములను పొందుము. పశ్యములేదు. జరిగిచేసి చూచిన మీకే తెలియును. కల 1 డబ్బా 4-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యమంతకు రూ 3-0-0 మాత్రమే.
తామరమందు:- గెడే తామర, గలచర్మము, తామరలకు 6 అణాలు తపాలాచిట్టు పంపింక ఉచితము.
ఆమోఘము
ది రెడ్డి అందు కంపెని, సోపాలపురం,
83887 గార్లపేట పోస్టు (గోదావరజిల్లా)

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతన రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట యందు శ్రేష్టమైన గాంబినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సీలోకనందు పచ్చటికై నను తపాలాఖర్చు, తక్షణముగా పంపబడును. (2973)

ఏలూరము పి. డి. సావంత్ నెం 144 ఫనవడి, బొంబాయి

దైవ్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(1045)

జీవామృతము

హిందూదేశమునందలి
అమూల్యమైన
మూలికలతోడను
లూహములతోడను
తయారు చేయబడిన
దేవీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుద్ధపరచుటయందు అమోఘశక్తిని చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుక్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోగొట్టును. ఇది తయారోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు బలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలువచేయును. అజీర్ణము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంచురుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచుతాపానును కఠినమునకు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును శరీరశక్తికిమించి పనిచేయు. వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండదగిన అమృత మనుటకు సందేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ॥ 4—0. ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలు వేరుగా నిర్ణయించెను. మా మందుల జాబితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకోవిధి, మద్రాసు. తంజిలండన్:—పండిట్, మదరాసు.



వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

శెంఠుకలు దువ్వనతో పొడి రాకముననే త్వరపడుదు. పొడిచచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల శెంఠుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియ్యవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విజయరథ చేయబడినది.

శెంఠుకల కెట్టి రోగ మున్నను, కో మంద్య మున్నను, యిది దివ్యోషధము.

శెంఠుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ శెంఠుకలు మరల యెప్పుడీ మెల్లదనమును గల్గి పట్టుకతి నుండి మెరయుచుండును.

ఈ లోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

శెంఠుకలు యెట్లున్నది యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

శెల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూ॥ 4—0. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

అన్ని పోట్లలోనూ ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లభ్యమైన రందరికీవద్దనున్న, శరతు లభ్యమైన, శుభ్రమైన నూడ దొరకును, లేకున్న, పోలు యేకెంటు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్. అందు

కెమికలు కంపెనీ,

(128) 155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి.

అమృతంజనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.



చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతంజనము అన్ని సెప్పులకు సిద్ధామృతము.

అమృతంజనము అమృతశబ్ద మాదిరిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతంజనమే.

అమృతంజనం డిపో, { 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, బార్జి లాక్ - మద్రాసు. లేక 109 ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెంగోగమునకు తుళానము.



పద్మము లేదు. పిచికారీతో పనిలేదు. ఎటువు, లేలువు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పెంగోగమును చూడవచ్చును. పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుచు వ్యాసులకు కూడ ఇది రాజోషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి శెల 2-4-0

గంధర్వ పార్శసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధర్మ మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmace-utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్

వర్క్సు.

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు (388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, పోస్ట్ ఏజెంటు: కాకినాడ.

ప్రకటన

కురుక్షేత్రసంగ్రామము.

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పరీక్షలు గ్రంథము.

ఇందు పాండవులకు రాజ్యాధికారము లేమి నిర్ణయింపబడినది. శెల ద 1—0—0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తరరామచరిత్ర)

రామానుజముచే నర్తకమైనది వివరము.

ముప్పది పుటల పీఠిక.

రామానుజ యుద్ధకాలము నిర్ణయింపబడినది. పెక్కు

మాతాపితృములు సవిమర్శముగా దెలుపబడినవి. రామా

యజ్ఞకథ నెఱిగినవా కెల్ల జనువదగినది. శెల 0-12-0.

వలయువారు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి. (గుంటూరుజిల్లా)

గృహనిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గో

దావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల

వారికి, హెచ్చరిక.

మా గృహం పడవలమీద కంగూనునుంచి. శేతు కలక

తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రళయమైన, శేతుమానులు

కమ్మలు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న,

వర్షపుటలోను భరింపున విక్రయించు చున్నాము.

తెన్నపట్టణం శేట్టకంటే మా శేట్టు తక్కువ, రయిలు

చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును. కావలిస్సి వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

శేతు కలపనర్తకులు, కాకినాడ.